

БАТЛАВ:
ХҮРЭЭЛЭН БУЙ ОРЧНЫ БОДЛОГО
ЗОХИЦУУЛАЛТЫН ГАЗРЫН ДАРГА

Б.БУЯННЭМЭХ

ЗӨВШӨӨРЧ, ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ҮҮРЭГ
ХҮЛЭЭСЭН:

А.ТЭМҮҮЛЭН

“БЛАСТ” ХХК НИЙ ӨМНӨГОВЬ АЙМАГ, ГУРВАНТЭС СУМЫН НУТАГТ
ХЭРЭГЖИНЭ. “ТЭСРЭХ БОДИСЫН ҮЙЛДВЭР, ТЭСРЭХ МАТЕРИАЛЫН
АГУУЛАХЫН ӨРГӨТГӨЛ” ТӨСЛИЙН 2025 ОНД ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ
МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

АЖ АХУЙН НЭГЖИЙН РЕГИСТРИЙН ДУГААР: 2688336

ХЯНАСАН:
ХБОБЗГ-ЫН МЭРГЭЖИЛТЭН

ПҮРЭВ.ШИНЭЦЭЦЭГ

БОЛОВСРУУЛСАН:
“БЛАСТ” ХХК БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ
МЭРГЭЖИЛТЭН

Д.БОЛОРТУЯА

Гарчиг

Төслийн товч танилцуулга.....	3
Төсөл хэрэгжүүлэгч аж ахуйн нэгжийн мэдээлэл	9
Төсөл хэрэгжүүлэх чиглэлээр олгогддог тусгай зөвшөөрөл, дүгнэлт,	10
Төслийн гол ба болзошгүй сөрөг нөлөөллийн тодорхойлт.....	11
Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний гол зорилт,	20
1. СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	20
1. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫГ ХАМГААЛАХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	21
1.1. Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө	21
1.2. Нөхөн сэргээлт, ногоон байгууламжийн төлөвлөгөө	22
1.3. Биологийн олон янз байдлын дүйцүүлэн хамгаалах төлөвлөгөө	23
1.4. Нүүлгэн шилжүүлэх, нөхөн олговор олгох төлөвлөгөө	23
1.5. Түүх, соёлын өвийг хамгаалах төлөвлөгөө	23
1.6. “Тэрбум мод” үндэсний хөтөлбөрийн хүрээнд хийгдэх ажил	24
1.7. Байгаль орчны аудит	24
1.8. ОСОЛ ЭРСДЭЛИЙН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	25
1.9. ХОГ ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	28
1.10. ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН УДИРДЛАГА ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	33
1.11. БОМТ, түүний хэрэгжилтийг оролцогч, сонирхогч талуудад тайлагнах, хэлэлцүүлэх хуваарь.....	34
2. ОРЧНЫ ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХӨТӨЛБӨР (ОХШХ)	35
3. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ НИЙТ ЗАРДАЛ	38

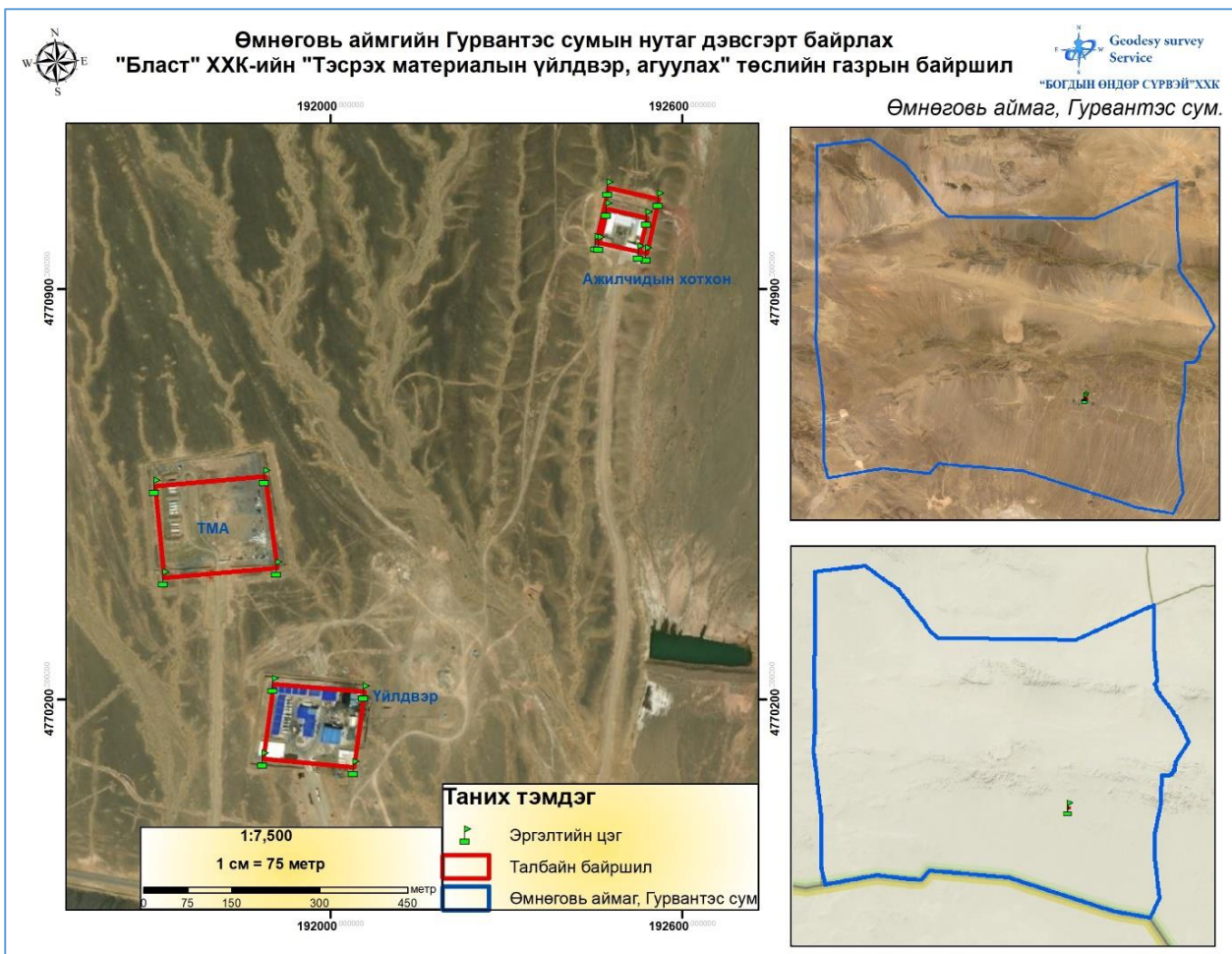
Төслийн товч танилцуулга

Төслийн нэр:

Өмнөговь аймгийн Гурвантэс сумын нутагт орших “БЛАСТ” ХХК-ний Нарийн сухайтын эмульсийн тэсрэх бодисын үйлдвэр, агуулхын цогцолбор

Төслийн газар зүйн байрлал:

Тус цогцолбор нь Улаанбаатар хотоос баруун урагш 900 гаруй км, Даланзадгад хотоос зүүн урагш 320 км, Өмнөговь аймгийн Гурвантэс сумаас зүүн урагш 35 км, Шивээ-Хүрэн боомтоос 50 км зайд Нарийн сухайт нүүрсний орд газарт байрлана.

Эмульсийн тэсрэх бодисын үйлдвэр, агуулхын цогцолборын байршил

Төсөл хэрэгжүүлэгчийн товч танилцуулга

Үйлдвэрлэл, худалдаа, үйлчилгээний “Бласт” ХХК нь үйлдвэрлэлийн тэсрэх материалын хангамж, тэсрэх бодисын үйлдвэрлэл, тэсрэх материалын хадгалалт, тээвэрлэлт, тэсэлгээний ажлын үйлчилгээ эрхэлдэг улсдаа томоохон компанийн нэг юм. “Бласт” ХХК нь 2001 онд байгуулагдсанаасаа хойш дээрх үйл ажиллагааг 21 жил тасралтгүй эрчимтэй явуулж байгаа үндэсний компани юм.

Төсөл боловсруулагчийн товч танилцуулга

Өмнөговь аймгийн Гурвантэс сумын Нарийн сухайт орд газарт байрлах Эмульсийн тэсрэх бодисын үйлдвэр, тэсрэх материалын агуулхын цогцолбор нь 2009 онд байгуулагдсанаас

хойш тэсрэх бодисын үйлдвэрлэл, тэсрэх материалын хадгалалт, тээвэрлэлт, тэсэлгээний ажлын үйлчилгээ явуулдаг болно

Тэсрэх бодис үйлдвэрлэлийн ерөнхий ойлголт

Задгай эмульсийн тэсрэх бодис:

Үл холилдох хоёр шингэн нэг нь нөгөөдөө жигд тархсан систем юм. Усан ба тосон уусмалын нэгдэл бүхий усанд тэсвэртэй эмульсийн тэсрэх бодис нь гадаад байдлаараа зуурмаг, шингэн төлөвт байх ба тэсрэлтийн чадал болон бусад үзүүлэлт, хэрэглэх нөхцөл, хадгалалт, тээвэрлэлтийн үеийн аюулгүй ажиллагааны нэгдүгээр ангилалд хамаарна.

Энгийн найрлагатай тэсрэх бодис:

Энгийн найрлагатай тэсрэх бодис /цаашид ANFO гэх/ нь сүвэрхэг аммиакийн шүү ба шатах хольцоос тогтсон тэсэлгээнд зориулсан өртөг багатай тэсрэх бодис юм. Хэрэглэгчийн хүсэлтийн дагуу /ANFO/-ыг зориулалтын холигч цэнэглэгч авто машинаар тэсэлгээний талбайд бэлтгэнэ.

Энгийн тэсрэх бодисын хольц бүхий эмульсийн тэсрэх бодис:

Энгийн тэсрэх бодисын хүчийг нэмэгдүүлэх зорилгоор энгийн тэсрэх бодисыг хольж энгийн тэсрэх бодисын хольц бүхий эмульсийн тэсрэх бодис болгодог. Хольц нь ANFO-ны орцын хувиас хамааран 2 төрөл байна. ANFO нь 50-иас бага хувиар орвол энгийн тэсрэх бодисын хольц бүхий эмульсийн тэсрэх бодис /BLEND/ юм. ANFO нь 50-иас их хувиар орвол хүнд анфо буюу /Heavy ANFO/ болно. Дээрх 2 төрлийн хольцыг үйлдвэр болон тусгай зориулалтын цооног цэнэглэгч авто машинд бэлтгэж, үйлдвэрлэнэ.

Төслийн барилга байгууламж

Үйлдвэр цогцолборын барилга байгууламж:

Өмнөговь аймгийн Гурвантэс суманд байрлах эмульсийн тэсрэх бодисын үйлдвэр, агуулхын цогцолборын тэсрэх бодисын үйлдвэрийн барилга байгууламжийн төлөвлөгөөг үйлдвэрийн хүчин чадал, хэрэгцээ болон үйлдвэрийн шаардалагтай аюулгүйн зай талбайн хэмжээнд тулгуурлан боловсруулав. Эмульсийн тэсрэх бодисын үйлдвэрийн цогцолборт доорх барилга байгууламжууд байх бөгөөд нийт 2 га талбайг хамарна.

Үйлдвэр агуулхын цогцолбор

Америк технологитой эмульсийн тэсрэх бодисын үйлдвэр №1:

Хүчин чадал: 120тн/хоногт

Ашиглалтанд орсон он: анх БНХАУ технологитойгоор 2010 онд орсон /2018 онд өргөтгөл хийж АНУ технологитой болгон өөрчилсөн/

Эмульсийн тэсрэх бодисын үйлдвэр №1

Эмulsionийн тэсрэх бодисын үйлдвэр №2

Химийн бодисын агуулах:

Химийн бодисын агуулах №1 урт нь 66м, өргөн нь 12м бөгөөд 6 тасалгаатай.

Химийн бодисын агуулах №2 урт нь 60м, өргөн нь 12м бөгөөд 5 тасалгаатай.

Химийн хорт болон аюултай бодисын агуулах

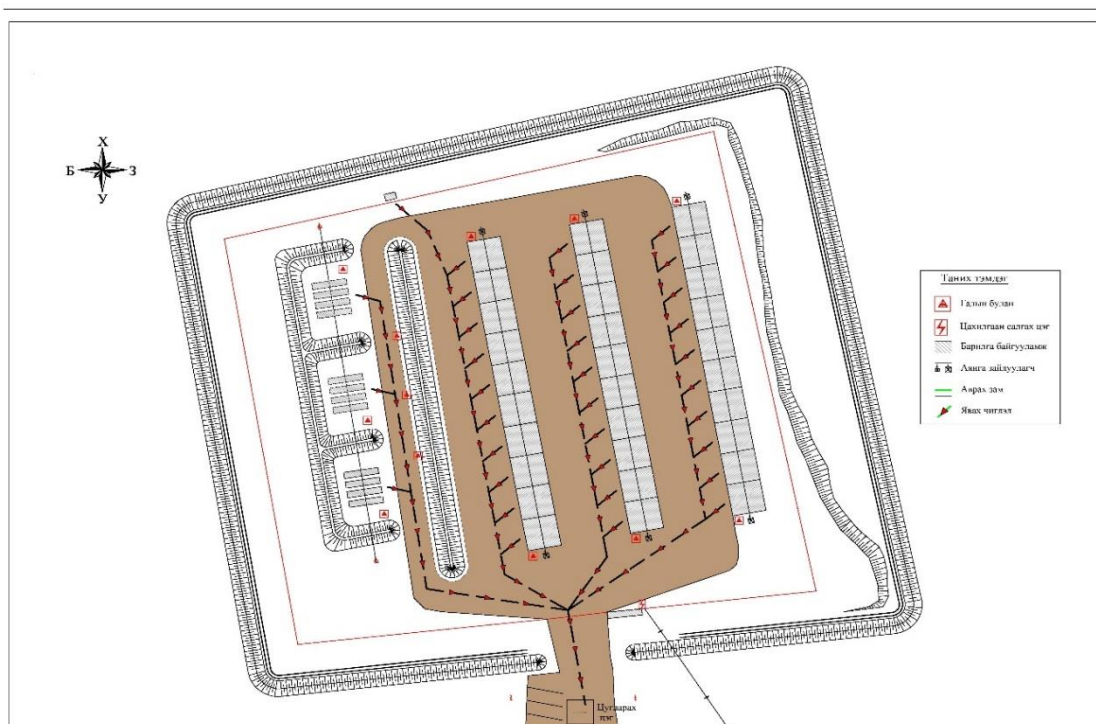
Агуулах цогцолборын барилга байгууламж:

Агуулхын цогцолбор нь тэсрэх материалын болон Химийн хорт болон аюултай бодисын агуулах гэсэн 2 хэсгээс бүрдэнэ. Агуулхын цогцолбор нь нийт 3 га талбайг хамарна.

“Тэсэлгээний ажлын аюулгүй ажиллагааны нэгдсэн дүрэм”-ийн дагуу тоноглож дотролсон агуулхад дүрмийн дагуу тэсрэх материалыг хадгална.

Тэсрэх материалын агуулах

Тэсрэх материалын агуулах

Ажилчдын хотхоны барилга байгууламж:

Эмulsionийн тэсрэх бодисын үйлдвэр, агуулхын цогцолборын ажилчдын хотхон нь нийт 0.420 га талбайг хамарна. Ажилчдын хотхон нь ажилчдын амарх байр, хоолны газар, авто гараж, спорт зал, харуулын байр барилгуудаас бүрдэнэ. Мөн ажилчдын амрах байрны өргөтгөлийн зориулалтаар 0,41 га газарыг 2019 онд эзэмшиж байна.

Ажилчдын хотхон нь 1 ээлжиндээ 100 хүн хүлээж авах хүчин чадалтай. Өрөө бүр цонх, ариун цэврийн өрөө, угаалтуур, шүршүүртэй бөгөөд 2-4 хүн нэг өрөөнд байхаар тооцсон.

Ажилчдын хотхон

Бусад эзэмшиж буй газрын мэдээлэл:

- Сайжруулсан зам /тэсрэх материалын агуулах/ нийт 1,2га
- Сайжруулсан зам /эмulsionийн тэсрэх бодисын үйлдвэр/ нийт 0,45га
- Сайжруулсан зам /ажилчдын хотхон/ нийт 2,6га
- Өндөр хүчдэлийн шугам /үйлдвэр/ 200м
- Өндөр хүчдэлийн шугам /тэсрэх материалын агуулах/ 200м

Төсөл хэрэгжүүлэгч аж ахуйн нэгжийн мэдээлэл

- Байгууллагын нууцын тухай хуулийн 6.1 болон 6.2-ыг үндэслэсний дагуу тухайн төслийн хуулийн этгээд мэдээллийн төрлийн харгалзах мөр, багананд мэдээллийг товч хэлбэрээр үнэн зөв оруулах.
- Тухайн төсөлд хамааралгүй мэдээллийг “хамааралгүй” гэж бөглөнө.

№	Мэдээллийн төрөл	Мэдээлэл оруулах багана
1.1	1.Төсөл хэрэгжүүлэх аж ахуйн нэр	“Бласт” ХХК
	2.Аж ахуй нэгжийн улсын бүртгэлийн дугаар	9011125047
	3.Аж ахуй нэгжийн үйл ажиллагааны чиглэл	Тэсрэх материал үйлдвэрлэх, хадгалах, тээвэрлэх, импортлох, худалдаалах
	4. Аж ахуй нэгжийн харъяаллын хаяг	Улаанбаатар хот, Сүхбаатар дүүрэг, 1 дүгээр хороо, Чингисийн өргөн чөлөө-13,3 дугаар давхар
	5. Захирлын нэр, утас, цахим шуудангийн хаяг	Гүйцэтгэх захирал А.Тэмүүлин 99112528 temuulen@blastcompany.mn
	6. Салбарын дарга нэр, утас, цахим шуудангийн хаяг	Нарийн сухайт салбарын дарга Г.Гантулга 99003490 G.Gantulga@blastcompany.mn
	7. Хариуцсан мэргэжилтэн, нэр, утас, цахим шуудангийн хаяг	Байгаль орчны мэргэжилтэн: Д.Болортуяа 99293035 Bolortuya.d@blastcompany.mn
1.2	Төслийн нэр	Нарийн сухайт салбар (Эмүльсийн тэсрэх бодисын үйлдвэр, агуулах цогцолбор)
	Төслийн нэр харъяаллын байршил	Өмнөговь аймаг, Гурвантэс сум, Урт баг
	Төслийн ангилал	Үйлдвэр
	Төсөл эхэлсэн огноо	2009.05
	ТЭЗҮ батлагдсан огноо	2018 он
	Урьд оны бүтээгдхүүний хэмжээ	Anfo - 4,500,000кг, Blend – 20,000,000кг
	Ажилчдын тоо нийт	Бласт - 120, Гэрээт - 36
	Тэсэрч дэлбэрэх бодисын үйлдвэрийн хүчин чадал	240тн/хоногт

Төсөл хэрэгжүүлэх чиглэлээр олгогддог тусгай зөвшөөрөл, дүгнэлт,

лавлагааны товч мэдээлэл

- Аж ахуйн үйл ажиллагааны тусгай зөвшөөрлийн тухай 2.3-ыг үндэслэн хуулийн этгээдийн тусгай зөвшөөрөлтэй холбогдох доорх мэдээллийг үнэн зөв оруулах
- Тусгай зөвшөөрөл, үнэлгээ, дүгнэлтийг баталсан хуулийн этгээд, дугаар, огноог оруулах
- Доорх хүснэгтэд тусгагдсан холбогдох хуулбарыг байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөнд зайлшгүй хавсаргах. Мэдээлэл оруулах багананд хавсралтын нэрийг оруулах.

Д/д	Мэдээллийн төрөл	Мэдээлэл оруулах багана
	Үйл ажиллагааны эрхлэх зөвшөөрөл Дугаар Хүчинтэй хугацаа	Үйлдвэрлэлийн зориулалтаар тэсрэх бодис, тэсэлгээний хэрэгсэл импортлох, үйлдвэрлэх, худалдах, ажил үйлчилгээ хийх 398 2019 оны 12 сарын 17 өдөр /3жил/
	Тусгай зөвшөөрлийн төрөл /химийн бодис ашиглах, тэсрэх дэлбэрэх бодис, тэсэлгээний хэрэгслийн эргэлтэнд хяналт тавих тухай хуулийн дагуу олгосон холбогдох зөвшөөрөл бусад бичиг баримтууд/ Дугаар Хүчинтэй хугацаа	Химийн хорт болон аюултай бодис экспортлох, хил дамжуулан тээвэрлэх, үйлдвэрлэх, ашиглах, худалдах, устгах аж ахуйн үйл ажиллагааны тусгай зөвшөөрөл 0001154 2021.12.13 – 2024.12.31
	Химийн бодисын агуулахад хийсэн мэргэжлийн хяналтын газрын дүгнэлт	2018.01.29-ний өдрийн хурлаар авсан. Дүгнэлт гаргасан: Байгаль орчны хяналтын улсын байцаагч Д.Баттулга
	Галын аюулгүй байдлын зөвшөөрөл Дугаар Хүчинтэй хугацаа	Үйлдвэр 0003400 2023.12.15
	Галын аюулгүй байдлын зөвшөөрөл Дугаар Хүчинтэй хугацаа	Тэсрэх материалын агуулах 01910835 2023.12.15
	Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын нарийвчилсан үнэлгээний огноо, баталсан хуулийн этгээд	2023 он БОНХЯ-ны ерөнхий шинжээч Г.Энхмөнх
	Ус ашиглалтын дүгнэлтийн огноо	2023.05.16
	Байгаль орчны аудит	“Энвайроментал Комплайд”ХХК 2021 онд
	Газрын төлөв байдал чанарын хянан магадалгаа, огноо, баталсан хуулийн эдгээд	2022.04.28 он Газар зохион байгуулалт, геодези, зураг зүйн газар /ой усан сан бүхий газрын мониторинг, нөхөн сэргээлт хариуцсан мэргэжилтэн/ Ууганзаяа

Төслийн гол ба болзошгүй сөрөг нөлөөллийн тодорхойлт

Газрын гадарга, хэвлийд үзүүлж болзошгүй сөрөг нөлөөллийн үнэлгээ

Төслөөс газрын гадарга болон хэвлийд үзүүлж болзошгүй сөрөг нөлөөллийг дараах байдлаар тодорхойлов. Үүнд:

- *Төслийн үйл ажиллагаанаас буюу үйлдвэрт хэрэглэгдэж буй химийн бодисууд ямар нэгэн байдлаар газрын гадарга руу алдагдсан газрын хэвлийн болон түүний гадаргыг бохирдуулж болзошгүй*
- *Хүний буруутай үйл ажиллагаа болон аюулгүй ажиллагааны дүрмийг чанд баримтлан ажиллаагүйгн улмаас химийн бодисын агуулах, тэсрэх бодисын үйлдвэр, тэсэрэх бодисын агуулах зэрэг зэрэгт осол-аюул гарснаар газрын гадаргад ноцтой аюул, гамшиг, бохирдол үүсгэж болзошгүй*
- *Байгалийн гэнэтийн аюулт үзэгдлийн улмаас химийн бодис, тэсрэх бодис газрын гадарга, хөрсөнд хаягдаж болзошгүй*
- *Байгалийн гэнэтийн аюултай үзэгдлийн улмаас химийн бодисын агуулах, тэсрэх бодисын үйлдвэр, тэсрэх бодисын агуулхад осол-аваарь гарснаар газрын гадаргад ноцтой аюул, гамшиг, бохирдол үүсгэж болзошгүй*
- *Тэсрэх бодисын үйлдвэрийн машин, техникийн ашигласан тос алдагдан газрын гадарга бохирдуулж болзошгүй*
- *Химийн бодис болон түүний сав баглаа боодлын хаягдлыг зохих дүрмийн дагуу зайлуулж, устгаагүйн улмаас газрын гадарга бохирдож болзошгүй*
- *Ахуйн гаралтай хатуу, шингэн хог хаягдлын зохих дүрмийн дагуу зайлуулаагүйн улмаас газрын гадарга бохирдож болзошгүй*

Агаар орчинд үзүүлж болзошгүй сөрөг нөлөөллийн үнэлгээ

Тэсрэх бодисын үйлдвэрт хэрэглэгдэх химийн бодисуудаас агаарын чанарт цөөн хэдэн хүчин зүйлсээр болзошгүй нөлөөлөл үзүүлхээр байна. Энэ нь химийн бодисуудыг ашиглах, тээвэрлэх, хадгалах болон тэдгээрийн хаягдлыг устгах үед болон ажлын байрны агаарын чанар, найрлагыг өөрчилж болзошгүй байдлаар тодорхойлогдоно. Төслөөс тухайн нутгийн агаарын чанарт үзүүлж болзошгүй сөрөг нөлөөллийг дараах байдлаар тодорхойлов. Үүнд:

- *Химийн бодисын ашиглалт, тээвэрлэлт, хадгалалтын горим алдагдсанаас ууришмтгай, дэгдэмхий бодисууд агаарт ууриших, исэлдэн урвалдаж, салхиар тарах зэргээр чанар найрлагыг өөрчлөх*
- *Химийн бодис, түүний сав баглаа боодлын хаягдлыг шатаах аргаар устгах үед хортой хий ялгаран агаарын чанарт сөргөөр нөлөөлнө*
- *Хог хаягдлын зохисгүй хадгалалт, зохион байгуулалтаас агаар орчин бохирдох*
- *Болзошгүй галын аюул, осол аваарын үед гарах хорт хийн дэгдэлт агаарын чанарт нөлөөлөх зэрэг болно*
- *Төслийн бүс нутгийн уур амьсгалын эрс тэс байдал нь химийн бодисын хадгалалтын горимыг алдагдуулах нөлөөлөл үзүүлж болзошгүй юм*

Гадаргын болон газрын доорх усанд үзүүлж болзошгүй сөрөг нөлөөллийн үнэлгээ

Төслөөс тухайн нутгийн гадаргын болон газрын доорх усанд үзүүлж болзошгүй сөрөг нөлөөллийг дараах байдлаар тодорхойлов. Үүнд:

- Төслийн үйл ажиллагааны үед хөрсний болон газрын гадаргын усны нөөц, түүний чанарт үзүүлэх гол сөрөг нөлөөллүүд нь хаягдал бохир ус болон, шатах, тослох материалын хаягдлаар бохирдож болзошгүй байна
- Олон машин механизмын зүй бус ашиглалтаас бензин, дизель болон бусад хорт бодис гоожих эсвэл алдагдсан нөхцөлд хөрс, орчмын ургамлын бүрхэвчид сөргөөр нөлөөлж улмаар хөрсөнд нэвчин гүний усыг бохирдуулах болзошгүй
- Төслийн талбай орчинд хэд хэдэн хуурай сайр байгаа нөхцөлд аадар борооны үед усжин үер буух нөхцөлтэй
- Химийн бодис асгарах, алдагдах, химийн бодисын хаягдал, бодисын сав баглаа боодлыг зохих журмын дагуу устгалгүй, ил задгай хаяснаас үүдэн гадаргын болон газрын доорх ус бохирдож болзошгүй
- Химийн бодисын ашиглалт, тээвэрлэлт, хадгалалтын горим алдагдсанаас болон байгалийн гэнэтийн аюулт үзэгдлийн улмаас химийн хорт бодисоор гадаргын болон газрын доорх ус бохирдож болзошгүй

Хөрсөн бүрхэвчинд үзүүлж болзошгүй сөрөг нөлөөллийн үнэлгээ

Тус төслийн үйл ажиллагаанаас хөрсөн бүрхэвчинд үзүүлж болзошгүй сөрөг нөлөөлөл нь химийн бодис, шатах тослох материал, тос тосолгооны материал асгарах, алдагдах болзошгүй нөлөөлөл байна.

- Химийн бодис асгарах, алдагдах, химийн бодисын хаягдал, бодисын сав баглаа боодлыг зохих журмын дагуу устгалгүй, ил задгай хаяснаас үүдэн хөрс бохирдож болзошгүй
- Химийн бодисын ашиглалт, тээвэрлэлт, хадгалалтын норм алдагдсанаас болон байгалийн гэнэтийн аюулт үзэгдлийн улмаас химийн хорт бодисоор хөрс бохирдож болзошгүй
- Химийн бодис болон ахуйн гаралтай хог хаягдлын зохисгүй хадгалалт, зохион байгуулалтаас хөрс бохирдох
- Болзошгүй галын аюул, осол аваарын үед гарах үнсний дэгдэлт, химийн бодисын алдагдлаас хөрс бохирдож болзошгүй болно.

Ургамлан нөмрөгт үзүүлж болзошгүй сөрөг нөлөөллийн үнэлгээ

Үйлдвэр орчмын ургамлан нөмрөг зарим төрлийн осол аваар, техникийн ажиллагааны алдаанаас шалтгаалан шууд болон дам сөрөг нөлөөлөлд өртөх магадлал байна. Үүнд:

- *Тээвэрлэлтийн болон хаягдал устгалын үеийн осол аваарийн үед химийн бодис болон техникийн гаралтай бохирдуулагч хөрсөнд нэвчиж, ургамалжилтад нөлөөлөл үзүүлж, бохирдуулах*
- *Гал, ослын үед дэгдэн хорт утаа хур тунадасаар дамжин ургамалжилтанд нөлөөлөл үзүүлж, тэжээлээр дамжин мал, амьтад хордох*
- *Химийн бодис болон шатах тослох материалаар хөрс бохирдсоноос шалтгаалж ургамал ургах нөхцөл буурах*
- *Химийн бодис асгарах, алдагдах, химийн бодисын хаягдал, бодисын сав баглаа боодлыг зохих журмын дагуу устгалгүй, ил задгай хаяснаас үүдэн ургамлан бүрхэвч бохирдож болзошгүй*

Амьтны аймагт үзүүлж болзошгүй сөрөг нөлөөллийн үнэлгээ

Төслөөс амьтны аймагт үзүүлж болзошгүй сөрөг нөлөөллийг дараах байдлаар тодорхойлов. Үүнд:

- *Шөнийн цагаар үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагаа явагдсан нөхцөлд шөнийн амьдралтай амьтдад сөрөг нөлөөлөл учруулна. Дуу чимээ, гэрэл гарч, амьтад дайжих, махчин амьтдад идэш тэжээлээ барих зэрэгт нөлөөлнө*
- *Хууль бус ан агнуур ихсэж болзошгүй*
- *Химийн бодис асгарах, алдагдах, химийн бодисын хаягдал, бодисын сав баглаа боодлыг зохих журмын дагуу устгалгүй, ил задгай хаяснаас амьтад хордож болзошгүй*
- *Болзошгүй галын аюул, осол аваарийн үед гарах үнсний дэгдэлт, химийн бодисын алдагдлаас амьтад хордож болзошгүй болно*

Гол сөрөг нөлөөлөл

Төслийн үйл ажиллагаанаас агаарын чанарт үзүүлэх гол сөрөг нөлөөлөл

Төслийн үйл ажиллагаанаас үүсэх тоосонцор болон хийнүүд нь салхиар зөөгдөж тухайн газар орчмын агаарыг бохирдуулахаас гадна орон нутгийн байгаль орчин, хүн, амьтанд зохисгүй нөлөөлдөг. “Тэсрэх бодисын хольцын үйлдвэр, тэсрэх материалын агуулах” төслийн үйл ажиллагаанаас агаарын чанарт сөргөөр нөлөөлөх үндсэн 3 нөлөөлөл байна. Үүнд:

- *Төсөлд ашиглагдаж байгаа машин механизм, дизель станциас ялгарах бохирдуулагч бодисууд*
- *Төслийн талбай болох химийн бодисын агуулахнуудын хамгаалалтын далангаас тоос дэгдэж агаар орчинд тархана*
- *Тэсрэх бодисын үйлдвэрийн цогцолборт нэмж баригдах барилгын ажлаас үүдэн агаар мандалд гарах тоосны хэмжээ нэмэгдэх, зөөгдөх*
- *Үйлдвэрийн түүхий эд болон бүтээгдхүүнийг тээвэрлэхэд агаар мандалд гарах тоосны хэмжээ хуурайшлын үед нэмэгдэх, зөөгдөх*
- *Тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөн нэмэгдэх нь агаарын чанар, шуугианы бохирдлын түвшинг ихэсгэнэ*
- *Төслийн үйл ажиллагаанаас гарах хатуу, шингэн хог хаягдал агаар орчинд сөрөг нөлөөлөл үзүүлнэ.*

Уурын зуухнаас гарах утааны тархалт

“Бласт” ХХК-ийн бодисын хольцын үйлдвэр, тэсрэх материалын агуулах” төсөл нь 2 уурын зуух ашигладаг болно. Эдгээр уурын зуухны ажиллагааны үед яндангаас нь угаарын хий (CO), хүхрийн давхар исэл (SO₂), азотын давхар исэл (NO₂), аэрозол болон бусад бодис ялгарч хүрээлэн буй байгалт орчны агаарын чанарт тодорхой хэмжээний сөрөг нөлөөллийг үзүүлнэ.

Уурын зуухнуудын яндангаас гарах бохирдуулагч бодисын хүрээлэн буй орчин дахь тархалтыг доорх өгөгдлүүдэд үндэслэн тооцоолов. Үүнд:

- *Нэг уурын зуух нь өдөрт 0,9-1,0 тн нүүрс хэрэглэдэг*
- *Өвөл 24 цаг, зун ажлын цагаар буюу 8-12 цаг ажилладаг*
- *Яндангийн өндөр 12м, диаметр 30 см*
- *Салхины хурд дунджаар: 4,2-4,3 м/сек (олон жилийн мэдээний дундаж)*
- *Салхины зонхилох чиглэл: баруун, баруун хойд, хойд зүгээс*

Дуу чимээ, шуугиан

Тухайн төслийн хувьд дуу чимээ, шуугианы бохирдлын 82-85 ДБ дууны даралт үзүүлдэг дизель цахилгаан үүсгүүр, техникийн засвар үйлчилгээ, гагнуурын ажил зэрэг нь тус тус хамаарна. Үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагааны үед шуугианы эрчим дунд зэрэг бөгөөд хугацааны хувьд тогтмол байна. Эх үүсвэрээс чимээ шуугиан нь ил задгай агаарт чөлөөтэй тархана.

Шуугианы дууны даралт тавтамжаас хамаарч харилцан адилгүй үүсдэг тул шуугианы тархалтын тооцоог 31.5-8000 Гц-ын давтамжийн хооронд хийнэ. Үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагааны үед үүсэх шуугианы тархалтын тооцоог “Шуугианы хамгаалалт” БНБД 23-03-2003, нормативийн дагуу хийв. Тооцооны дагуу дизель генераторын ажлаас үүсэх чимээ шуугианы аюулгүй түвшинд хүртэл буурах зай буюу АТНБ-ийн радиус өдрийн цагаар 55.5 м, шөнийн цагаар 96.5 м нэгэн зэрэг 3 төрлийн эх үүсвэр ажиллах үед уулын техникийн хөдөлгүүрээс үүсэх чимээ шуугианы АТНБ-ийн радиус өдрийн цагаар 43.0 м шөнийн цагаар 75.5 м тус тус байна.

Төслийн үйл ажиллагаанаас газрын гадарга, хэвлийд үзүүлэх гол сөрөг нөлөөлөл

“Бласт” ХХК-ийн “Тэсрэх бодисын хольцын үйлдвэр, тэсрэх материалын агуулах” цогцолборын талбай нь Өмнөговь аймгийн Гурвантэс сумын нутагт байрлана. Улаанбаатар хотоос баруун урагш 900 км, Даланзадгад хотоос баруун зүгт 320 км, Гурвантэс сумаас зүүн урд зүгт 35 км, Шивээ хүрэн боомтоос 50 км зайд, Нарийн сухайтын уурхайн бүсэд байрлана. Тухайн төслийн нийт талбайн хэмжээ нь 10.086 га болно.

Тус нутаг дэвсгэр нь физик газарзүйн мужилалын хувьд Алтайн уулархаг их мужийн Говь-Алтайн мужид хамаарна. Газарзүйн хувьд Говь цөлийн бүсэд багтдаг. Гадаргын хэвгийн налуугийн ангилалаар 0-1 градус буюу хамгийн бага налуутай байна. Харин элсний мужлалаар Алтай өвөр говийн их мужийн Гурвантэс-Борзонгийн говийн дэд мужид багтана.

Төслийн үйл ажиллагаанаас хөрсөн бүрхэвчинд үзүүлэх гол сөрөг нөлөөлөл

Тэсрэх бодисын агуулах болон үйлдвэрийн цогцолборын хэмжээнд чулуун хучаастай бор саарал болон сайр чулуурхаг бор саарал хөрс нам толгод, тэнш талархуу хэсгээр тархсан бол жижиг гуу, судаг, сайраар Сайрын хайргархаг болон элсэнцэр хөрс зохих салбарт тархсан. Үйлдвэрийн хашаа үйл ажиллагаа идэвхтэй явагдаж буй тэрхүү хэсэгт уул уурхайн нөлөөгөөр

эвдэрсэн хөрс зонхилох талбайг эзэлнэ. Тус объект онцгой статустай бөгөөд хашаалсан талбайн хэмжээний хөрс түүний орчмын гадаргыг хашаалж, ухаж хамгаалсан орчны бусад нөлөөллөөс сайтар хамгаалсан байна.

Тэсрэх бодисын үйлдвэр орчмын эвдэрсэн гадарга (Б-1)

Газар ашиглалт: үйлдвэрийн талбайн өмнөд хэсэгт, үйлдвэр байгуулах үйл ажиллагааны нөлөөгөөр хөрсний үржил шим бүхий өнгөн үе давхарга алдарч түүний оронд маш нягт бүтэцтэй суурь хурдас ил гарсан байдалтай байна. Үйлдвэрийн хашаалсан 3.35 га талбай нөлөөлөлд тодорхой хэмжээгээр өртсөн.

Гүн см	pH _{H2O} (1:2.5)	CaCO ₃ %	Ялзмаг %	EC _{2.5} dS/m	Эзэлхүүн жин, г/см ³	Ширхэгийн бүрэлдхүүн, % (хэмжээ мм-ээр)		
						Элс (2-0.05)	Тоос (0.05-0.002)	Шавар (<0.002)
0-10	7.52	9.09	0.032	3.550	-	63.0	26.3	10.6

Хүснэгт: Хөрсний үндсэн шинж чанар (Б1)

- Хөдөлгөөнт элементүүдийн хэмжээ харилцан адилгүй буюу хангамжийн хувьд хэвийн байна (Кали 9.3 мг/кг, Фосфор 0.73 мг/кг).

Тэсрэх бодисын үйлдвэрийн цогцолборын хогын цэг (Б-2)

Газар ашиглалт: “Бласт”ХХК-ийн зүүн урд байрлалтай хогын цэгийг шинээр тохижуулж, хашаалах үйл ажиллагаагаар хөрсний үе давхарга алдарч түүний оронд суурь хурдас ил гарсан байдалтай байна.

Гүн см	pH _{H2O} (1:2.5)	CaCO ₃ %	Ялзмаг %	EC _{2.5} dS/m	Эзэлхүүн жин, г/см ³	Ширхэгийн бүрэлдхүүн, % (хэмжээ мм-ээр)		
						Элс (2-0.05)	Тоос (0.05-0.002)	Шавар (<0.002)
0-10	7.32	1.82	0.153	3.580	-	60.1	30.7	9.2

Хүснэгт: Хөрсний үндсэн шинж чанар (Б2)

- Хөдөлгөөнт элементүүдийн хэмжээ харилцан адилгүй буюу хангамжийн хувьд хэвийн байна (Кали 8.4 мг/кг, Фосфор 0.64 мг/кг).

Тэсрэх бодисын агуулахын хашаан дотор (Б-3)

Газар ашиглалт: Тэсрэх бодисын агуулах байгуулах явцад хөрсний үржил шим бүхий өнгөн үе давхарга алдарч түүний оронд маш нягт бүтэцтэй суурь хурдас, чулуулаг ил гарсан байдалтай байна.

Гүн см	pH _{H2O} (1:2.5)	CaCO ₃ %	Ялзмаг %	EC _{2.5} dS/m	Эзэлхүүн жин, г/см ³	Ширхэгийн бүрэлдхүүн, % (хэмжээ мм-ээр)		
						Элс (2-0.05)	Тоос (0.05-0.002)	Шавар (<0.002)
0-10	7.91	7.27	0.050	0.425	1.64	61.6	32.2	6.3

Хүснэгт: үндсэн шинж чанар (Б3)

- Хөдөлгөөнт элементүүдийн хэмжээ харилцан адилгүй буюу хангамжийн хувьд хэвийн байна (Кали 7.2 мг/кг, Фосфор 0.51 мг/кг).

Тэсрэх бодисын агуулхын хашааны гадна (Б-4)

Газар ашиглалт: тэсрэх бодисын агуулхын хашааны гаднах талбайд хамгаалалтын далангийн хэсгээс хөрсний дээжилт хийсэн. Агуулхын хашаанаас гадна тойруулан далан, шуудууг гадны нөлөөлөл, үер усны аюулаас тэсрэх бодисын агуулхыг хамгаалах, мал амьтан нэвтэрхээс сэргийлэн татсан.

Гүн см	pH _{H2O} (1:2.5)	CaCO ₃ %	Ялзма г %	EC _{2.5} dS/m	Эзэлхүү н жин, г/см ³	Ширхэгийн бүрэлдхүүн, % (хэмжээ мм-ээр)		
						Элс (2-0.05)	Тоос (0.05-0.002)	Шавар (<0.002)
0-10	7.49	4.00	0.239	2.436	1.41	63.5	27.8	8.7

Хүснэгт: Хөрсний үндсэн шинж чанар (Б4)

- Хөдөлгөөнт элементүүдийн хэмжээ харилцан адилгүй буюу хангамжийн хувьд маш бага байна (Кали 8.7 мг/кг, Фосфор 63.5 мг/кг).

Төслийн үйл ажиллагаанаас ургамлан нөмрөгт үзүүлэх гол сөрөг нөлөөлөл

- Тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний үед гарах тоосоор тодорхой талбайн ургамал дарагдана
- Ургамлын төрөл зүйл хомсдох
- Тухайн нутгийн хувьд ургамлан нөмрөг байнга тачир сийрэг байдгийн дээр уурхайн үйл ажиллагааны нөлөөгөөр хөрс эвдэрч элэгдэн ургамлын бүтэц тодорхой хэмжээгээр өөрчлөгдөн, тоос шороонд дарагдах, үрэгдэх зэргээр талхагдаж, ургаж хомсдоно
- Ахуйн болон үйлдвэрлэлийн гаралтай нэгдсэн хогийн цэгийн стандартын дагуу байгуулаагүйн улмаас байгаль орчинд хог хаягдал салхиар тархах болон хөрсөнд нэвчих байдлаар ургамлан бүрхэвчийг бохирдуулна
- Хүчтэй аадар борооны гадаргын урсац, нэг угаагдлаар ургамлан нөмрөг бохирдох, ургамлан бүрхэц багасах, зүйлийн бүрдлийн тоо цөөрөх, улмаар ургамлан нөмрөг устаж болзошгүй

Төслийн үйл ажиллггааны улмаас ургамлан нөмрөгт нөлөөлөх сөрөг нөлөөллийн эрчим, хамрах хүрээ, хугацааг хүснэгтээр үзүүлэв:

Нөлөөллийн эрчим Эх үүсвэр	Их	Дунд	Бага	Нөлөөллийн бүс	Нөлөөллийн үргэлжлэх хугацаа
Цогцолборын барилга байгууламжууд, хашаалсан талбай	5.42 га талбай ихэнх хэсгийн ургамлан бүрхэвч үгүй болсон	Хашааны гадуурх шуудуунаас цааш, эргэн тойрон 20 м зайд талхагдах	20-50 м-т	50 м	Үйл ажиллагааны турш
Шороон зам	1.6 км сайжруулсан шороон замаар байнга хийх тээвэрлэлтийн үед ургамал тоосонд дарагдах, талхагдах	Замаас хоёр тал руу 100 м зайд	100-250 м-т	250 м	

Хашааны гадуурах хамгаалтын шороон далан, үерийн шуудуу	5.42 га талбайн гадуур татсан шуудуу, далан (дунджаар). Нийт 1375 м ² талбайн ургамал устсан, дарагдсан	20 м зайд талхлагдах	20-50 м-т	50 м	
Дизель түлшний агуулах, нүхэн жорлон, хогийн цэг	Эх үүсвэр орчимд ургамал бохирдох, солигдох ургах	3-5м радиуст бохирдох	10 м	10 м	
	- Гол сөрөг нөлөөлөл				
	- Болзошгүй сөрөг нөлөөлөл				

Хүснэгт: Төслийн үйл ажиллагааны улмаас хөрсөн бүрхэвчид үзүүлэх сөрөг нөөлөл

Төслийн үйл ажиллагаанаас амьтны аймагт үзүүлэх гол сөрөг нөлөөлөл

Төслийн үйл ажиллагаанаас шалтгаалан дуу чимээ, тоос гарах, усны нөөц багасах, бэлчээрийн доройтол болох зэрэг сөрөг үзүүлэлт гарснаар зэрлэг ан амьтад мөн сөрөг нөлөөлөл үзүүлнэ. Төслийн үйл ажиллагаанаас амьтны аймагт дараах сөрөг нөлөөллийг үзүүлнэ. Үүнд:

- *Зарим төрлийн шавьжийн амьдрах орчинг устгах*
- *Төслийн үйл ажиллагаанаас гарах дуу чимээнээс амьтан, шувууд дайжих*
- *Төслийн зам тээврийн үйл ажиллагаанаас зарим амьтадын популяцын тусгаарлалт үүсэж, амьтдын нүүдэл мэдэгдхүйц сөрөг нөлөөлөл үзүүлнэ*
- *Шөнийн цагаар үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагаа явагдсан нөхцөлд шөнийн амьдралтай амьтдад сөрөг нөлөөлөл учруулна. Дуу чимээ, гэрэл гарч, амьтад дайжих, махчин амьтдад идэш тэжээлээ барих зэрэгт нөлөөлнө.*

Төслийн үйл ажиллагаанаас гадаргын ба газрын доорх усанд үзүүлэх гол сөрөг нөлөөлөл

Гадаргын ус – Төслийн талбай болон түүний ойр орчинд сөрөг нөлөөлөлд өртөхөөр гадаргын ус байхгүй болно

Газрын доорх ус – “Бласт”ХХК-ийн Нарийн сухайт салбар нь өөрийн мэдлийн 2 худагтай. Тус худгуудаас төслийн нийт усны хэрэгцээг хангадаг байна.

Тус төслийн үйл ажиллагаанаас тухайн нутгийн газрын доорх усанд дараах сөрөг нөлөөллийг үзүүлнэ. Үүнд:

- *Газрын доорх усны нөөцийн хомсдол үүснэ*
- *Цэнгэг усны нөөцийг ашиглана*
- *Шатах, тослох материал, нефтийн бүтээгдхүүн, химийн бодис, бохир усны алдагдал, нэвчилтээс бага гүний уст үеүд бохирдох*
- *Хаягдал ус цэвэршүүлэх байгууламжид гарч болзошгүй эвдрэл гэмтэл нь цэвэршүүлээгүй усыг байгальд хаяж, ингэснээр бохир ус газрын доорх усанд нэвчин бохирдуулах*

- *Тус тэсрэх бодисын үйлдвэр, агуулхын цогцолбор нь унд-ахуйн хэрэгцээндээ жилд 4088 м³, үйлдвэрлэлийн хэрэгцээнд жилд 9125 м³ ус хэргэлдэг байна. Жилд ойролцоогоор 13213 м³ ус хэргэлдэг*
- *Тухайн цогцолбор нь бохир усаа Гурвантэс сумын “Шугшаа уул” ОНӨААТҮГ – ын харьяа цэвэрлэх байгууламжид гэрээгээр нийлүүлдэг*

Тусгай хамгаалалттай газар нутагт үзүүлэх сөрөг нөлөөлөл

Төслийн талбай нь дархан цаазат газар, байгалийн цогцолборт газар, байгалийн нөөц газар, байгалийн дурсгалт газар хамаарахгүй болно.

“Бласт”ХХК-ний Нарийн сухайт салбарын талбай нь улсын болон орон нутгийн тусгай хамгаалалттай газар нутагт давхцалгүй байна.

Түүх соёлын дурсгалт зүйлсэд нөлөөлөх байдал, үнэлгээ

Төслийн талбайн болон түүний ойр орчимд түүх, соёлын дурсгалт зүйлс байхгүй байна.

Төсөл хэрэгжүүлэх явцад мэдэгдээгүй түүх дурсгалын зүйлс, булш, бунхан хирэгсүүр, археологи, палеонлогийн зүйлс илрэх тохиолдолд түүх соёлын үнэт өвийг хамгаалах үүднээс үйл ажиллагаагаа зогсоож хамгаалалт гарган зохих хууль ёсны дагуу мэргэжлийн байгуулгад мэдэгдэх, улмаар тухайн газар нутгийг бүрэн хамгаалалтанд авах зэрэг арга хэмжээг авах шаардлагатай.

Нийгэм эдийн засагт нөлөөлөх байдал

Төсөл хэрэгжих Гурвантэс сум нь нийт 2,796,727 га газар нутагтай. Засаг захиргааны анхан шатны нэгж болох 5 багтай. Сумын эдийн засгийн голлох салбар нь мал аж ахуй. Сумаас 55 км-т Дундголын давсны уурхайгаас “Говь гурван сайхан ХХК”, “Асралт ХХК”, “Сондог нөхөрлөл” нь жилдээ 220 орчим тн давс олборлож борлуулдаг ба сумаас 25 км-т орших нүүрсний уурхайнууд нь жилдээ 1722.8 мянган тонн нүүрс олборлон БНХАУ-д экспортолж байна.

Сумын газар нутгийн ихэнх хэсэг нь олон сая жилийн өмнө амьдарч байсан аварга үлэг гүрвэлийн орон гэгдэх бөгөөд ховор нандин олдвороороо гадаад дотоодын эрдэмтдийн анхаарлыг татаж Зөвлөлт, Польш, Монголын палентологичид хайгуул шинжилгээ хийж тэдний ажил шинэ шинэ олдвороор баяжсаар ирсэн юм. Энэхүү олдворууд нь Москва, Варшав, Улаанбаатар, Даланзадгадын музейд өнө эртний аварга денозвар болон сүндэрлэж чимэг болж байна.

Мөн сайн чанарын чулуун нүүрс, давсаар баялаг, алт, төмрийн хүдэр, барилгын сайн чанарын шохой, шохойн чулуу, төрөл бүрийн өнгийн шороон будаг болон гартаам, мана зэрэг үнэт чулуу элбэг тохиолдоно.

Төсөл хэрэгжих нутаг дэвсгэрийн иргэдийн нийгмийн байдал, эрүүл мэндэд үзүүлэх гол сөрөг нөлөөллийг дараах байдлаар тодорхойлов. Үүнд:

- *Төслийн үйл ажиллагаа, тээвэрлэлтээс дэгдэх тоос нь орон нутгийн иргэдийн эрүүл мэндэд шууд сөргөөр нөлөөлөл үзүүлнэ*
- *Төслийн аюулгүйн ажиллагааны дүрэм зөрчигдсөнөөс хүн амын эрүүл мэндэд сөргөөр нөлөөлөх, амь насанд аюул учрах зэрэг болно*
- *Төслийн үйл ажиллагааны горим алдагдсанаас ажиллагсдын эрүүл мэндэд сөргөөр нөлөөлөх, амь насанд аюул учрах*
- *Төслийн дотоод ба гадаад тээвэрлэлтийн буруу зохицуулалт, үйл ажиллагаанаас ослын төвиин нэмэгдэх*
- *Үйлдвэрлэлийн ослын эрсдэл нэмэгдэнэ*
- *Төслийн хөдөлмөрийн аюулгүйн байдлаас болж хүмүүс бэртэх*
- *Нутгийн иргэдийн малын бэлчээр төслийн үйл ажиллагааны сөрөг нөлөөнд өртөнө*

Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний гол зорилт,

хамрах хүрээ

“Бласт”ХХК-ийн Өмнөговь аймгийн Гурвантэс сумын Нарийн сухай дахь “Тэсрэх бодисын хольцын үйлдвэр, тэсрэх материалын агуулах” төслийн байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээний ажлын хүрээнд тухайн төслийн хэрэгжилтийн явцад авч хэрэгжүүлэх байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг боловсруулав.

Тус байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө нь “Бласт”ХХК тэсрэх бодисын үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагааны явцад байгаль орчны чиглэлээр авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх зорилготой. “Бласт”ХХК тэсрэх бодисын үйлдвэрлэлийн тусгай зөвшөөрөл эзэмшигчийн хувьд үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагаанд оролцож буй нийт ААН-д байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг мөрдүүлнэ.

Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөгөөр дараах арга хэмжээг хэрэгжүүлхээр зорино. Үүнд:

- *“Бласт”ХХК-ийн байгаль орчны бодолгыг хэрэгжүүлэх*
- *Тусгай зөвшөөрлийн талбайн хэмжээнд үйл ажиллагаа эрхэлж буй ААН, байгууллагуудын газар ашиглалтын үйл ажиллагаанд байгаль орчны хяналт тавих, хамтран ажиллах*
- *Байгаль орчны үнэлгээний заалтуудыг хэрэгжүүлэх*
- *Үйлдвэрийн үйл ажиллагаанд хамрагдаж байгаа талбайн хэмжээнд байгаль орчны хуулийн нийцлийг хангах*

Хөрөнгө санхүү

“Бласт”ХХК-ний үйлдвэр санхүүгийн төлөвлөгөөнд байгаль орчинд нөлөөлөх сөрөг нөлөөллийг бууруулах талаар авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний зардлыг тусгаж төлөвлөгөөний дагуу үйл ажиллагаа явуулах

1. СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Ажиглалт хяналт явуулах шаардлага

- Төслийн хугацаанд мэргэжлийн байгуулгаар агаар, хөрс, усны сорьц, дээж авах болон шинжилгээ хийлгэж зөвөлгөө авч байх
- Төслийн хугацаанд ажилчдын эрүүл мэндийг мэргэжлийн эмч нарт үзүүлж мэргэжлээс шалтгаалах өвчнүүдийг эмчийн хяналтанд авч байх
- Аюулгүй ажиллагааны дүрэм журмын хэрэгжилтийг хянаж байх

1. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫГ ХАМГААЛАХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

1.1.Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө

№	Гол ба болзошгүй сөрөг нөлөө	Урьдчилан сэргийлэх, бууруулах арга хэмжээ	Арга хэмжээний цар хүрээ	Тоо хэмжээ /Хэмжих нэгж/		Нийт зардал /сая.төг/	Хэрэгжүүлэх хугацаа ба тавтамж	Баримтлах хууль, журам, стандарт
1	Үнэрийн бохирдол үүсэх	Хог хаягдлын ангиалан ялгалтыг сайжруулах	Төслийн талбайн хогийн цэг	Дотоод зардлаар тооцох			Жил бүр	Агаарын тухай хууль, MNS 4585:2016 Агаарын чанарын техникийн ерөнхий шаардлага Хог хаягдлын тухай хууль
	Сайжруулсан замаас үүсэх тоосжилт	Төслийн дотоод тээврийн замд замын тоосжилт бууруулах зорилгоор усалгааны систем хийх, услах	үйлдвэр зам	Дотоод төлөвлөгөөгөөр			Жил бүр	
				500.0	500.0	500.0*1=500.0	Жил бүр	
	Тээврийн хэрэгслүүдийн яндангаас гарч буй хаягдлын ялгарал	Төсөлд ашиглаж буй тээврийн хэрэгслүүдийг үзлэг оношилгоонд оруулах, тэнцсэн тээврийн хэрэгслийг ашиглах	Үйлдвэрлэл болон туслах хэрэгцээнд ашиглах тээврийн хэрэгслүүд	850.0	850.0	850.0	Жил бүр	
2	Хөрсний эвдрэл, бохирдол, газрын гадарга, ургамлан нөмрөгийн доройтол,	Ахуйн хуурай хог хаягдал, химийн бодисын хаягдлыг эмх цэгцтэй хадгалах, ангилах, тээвэрлэх	Үйл ажиллагааны хүрээнд ажилчдад сургалт хийх, цэвэр орчинг бүрдүүлэх	Дотоод зардлаар тооцох	Орон нутгийн тохижилт үйлчилгээний газартай гэрээ байгуулан ажиллах		Төсөл хэрэгжих бүх хугацаанд	Хөрс хамгаалах тухай хууль, Хог хаягдлын тухай хууль
		Шатах тослох материалууд гадаргууд алдагдах, асгарах, тархахаас урьдчилан сэргийлэх, цэвэрлэх, саармагжуулах	Аюулгүй ажиллагаа, тээвэрлэлт	500.0	500.0	500.0	Төсөл хэрэгжих бүх хугацаанд	“Газрын төлөв байдал, чанарын хяналт баталгааг хийх журам” бусад холбогдох аргачлал,
		Эдэлбэр газрын хэмжээнд талбайн тохижилтыг хийж, халцарч зулгарсан хөрсөн гадаргуугийн хэмжээг багасгаж ногоон байгууламж байгуулах, мод тарих	Төслийн талбай болон орон нутгаас зааж өгсөн газруудад	Нөхөн сэргээлт, ногоон байгууламжийн төлөвлөгөө, “Тэрбум мод” хөтөлбөрийн төлөвлөгөөнд тусгав тусгав.			Жил бүр	Хөрс хамгаалах, цөлжилтөөс сэргийлэх тухай хууль Эвдэрсэн газрыг ургамалжуулах. Техникийн ерөнхий шардлага MNS 5918:2008
3	Усны чанар	Ундны усны чанарыг тогтмол хэмжиж хянах, стандартын дагуу шинжилгээ хийлгэх	Ахуйн гүний худаг	ОХШХ-т тусгав			Улирал бүр	Усны тухай хууль Ус ашигласны төлбөрийн тухай хууль

		Усны өдрийг тэмдэглэн өнгөрүүлэх	Орон нутгийн хэмжээнд, төслийн ажилчдад сургалт орох	Дотоод төлөвлөгөөгөөр			2025 онд	Байгаль орчныг хамгаалах тухай хууль MNS 6148 - 2010 Газрын доорх усыг бохирдуулагч бодисын зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ
		Усны нөөцийг үр ашигтай зарцуулах, дахин ашиглах, хэмнэх менежментийн сургалт зохион байгуулах	Төслийн ажилчдад	100.0	100.0	100.0	Жил бүр	
4	Амьтны аймаг	Биотехникийн арга хэмжээ авах	Орон нутгаас зааж өгсөн газар	1 000.0	1 000.0	1 000.0	Жил бүр	Амьтны тухай хууль
5	Хөдөлмөр хамгаалал, аюулгүй ажиллагааны дүрэм зөрчигдөх	АБҮ хийх	Ажлын байрны эмх цэгц сайжрах, хөдөлмөрийн нөхцөл сайжрах, Аюулгүй ажиллагааг эрхэмлэх, хөдөлмөрийн чадвар алдах, осол гэмтлээс урьдчилан сэргийлнэ.	Дотоод зардлаар			Төсөл хэрэгжих бүх хугацаанд	Байгаль хамгаалах ажлын төлөвлөгөө, хөдөлмөрийн тухай хууль, Аюулгүй ажиллагааны дүрэм, журам
		500.0 /1 жилд/		500.0 /1 жилд/	500.0*1= 500.0			
		Ажлын хувцас хамгаалах хэрэгсэл		350.0 /1 хүн/	350.0*139= 48 650.0 /1 жилд/ /дотоод зардлаар/	48 650.0*5 = 243 250.0 /дотоод зардлаар/	Жил бүр	
НИЙТ ЗАРДАЛ					3,550,000			

1.2.Нөхөн сэргээлт, ногоон байгууламжийн төлөвлөгөө

Нөхөн сэргээлтийн зорилт	Нөхөн сэргээх арга хэмжээ	Арга хэмжээний цар, хэмжээ	Нэгжийн өртөг	Нийт зардал /мян.төг/	Хэрэгжүүлэх хугацаа ба давтамж	Баримтлах стандарт, аргачлал
/Ногоон байгууламж байгуулах/	Хөрс сайжруулах, бордох	Эзэмшлийн газрын талбайд	100.0	100.0	Жил бүр	Эвдэрсэн газрыг ургамалжуулах. Техникийн ерөнхий шардлага MNS 5918:2008 Хөрс хамгаалах, цөлжилтөөс сэргийлэх тухай хуулийн 7.2.4-р зүйл.
	Ургамал хамгаалах арга хэмжээ авах (усалгаа, хашаалалт, хортонд идэгдэхээс сэргийлэх)		-	500.0		

	Байгальд тохирсон, орон нутгийн ургамлын төрөл зүйлийг тарималжуулах			100.0		
ДҮН			700,000			

1.3.Биологийн олон янз байдлын дүйцүүлэн хамгаалах төлөвлөгөө

Тус төслийг хэрэгжүүлэх явцад биологийн олон янз байдалд эргэн нөхөн сэргэхээргүй сөрөг нөлөөлөл үзүүлэхгүй учраас биологийн олон янз байдлын дүйцүүлэн хамгаалах төлөвлөгөө боловсруулах шаардлагагүй гэж үзлээ.

1.4.Нүүлгэн шилжүүлэх, нөхөн олговор олгох төлөвлөгөө

Тус төслөөс орон нутгийн иргэд, оршин суугчид, айл өрх, байгууллагыг нүүлгэн шилжүүлэх шаардлагагүй.

1.5.Түүх, соёлын өвийг хамгаалах төлөвлөгөө

Төслийн үйл ажиллагаанаас төсөл хэрэгжих орчны түүх, соёлын өв дурсгалд сөрөг нөлөөлөл үзүүлэхгүй.

Зорилт	Авах арга хэмжээ	Арга хэмжээний цар, хэмжээ	Нэгжийн өртөг	Нийт зардал /мян.төг/	Хэрэгжүүлэх хугацаа ба давтамж	Баримтлах стандарт, аргачлал
Түүх соёлын өвийг хамгаалах	“Тэмээний баяр” арга хэмжээг зохион байгуулах	Гурвантэс сум, Хүрэнтолгой уурхай	5,000,000	100.0	Жил/1	Соёлын өвийн хамгаалах тухай хууль
	Түүх соёлын өвийн талаар ажилчдад сургалт орох	Төслийн ажилчид	0	0	Жил/1	
ДҮН			5,000,000			

1.6. “Тэрбум мод” үндэсний хөтөлбөрийн хүрээнд хийгдэх ажил

Нөхөн сэргээлтийн зорилт	Нөхөн сэргээх арга хэмжээ	Арга хэмжээний цар, хэмжээ	Нэгжийн өртөг	Нийт зардал /мян.төг/	Хэрэгжүүлэх хугацаа ба давтамж	Баримтлах стандарт, аргачлал
Болзошгүй осол						
Тэрбум мод	Агаарын бохирдол, дуу чимээ бууруулах зорилгоор ногоон байгууламжийг төлөвлөх	Сумын хойно 1 га газар	300 * 5000	1,500,000	Жилд 1 удаа	Тэрбум мод үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд орон нутгаас зааж өгсөн газарт нийт 2 га талбайд мод тарих ажил хийгдэнэ. 2022-2027 оны хооронд нийт 2 000 мод тарина.
	Мод бут тарих		700 * 5000	3,500,000		
ДҮН			5,000,000			

1.7.Байгаль орчны аудит

№	Урьдчилан сэргийлэх, бууруулах арга хэмжээ	Арга хэмжээний цар хүрээ	Тоо хэмжээ /Хэмжих нэгж/	Нэгжийн өртөг	Нийт зардал /мян.төг/	Баримтлах стандарт, аргачлал
1	Аудит хийх	Нарийнсухайт салбар	1	15,000,000	15,000,000 Дотоод үйл ажиллагааны зардалаар	Байгаль орчныг хамгаалах тухай хуулийн 10 ¹ -р зүйл-ийн дагуу төсөл хэрэгжүүлэгч нь 2 жил тутамд 1 удаа Байгаль орчны аудит хийх эрх бүхий мэргэжлийн байгууллагаар БОА хийлгэнэ.
ДҮН				Дотоод үйл ажиллагааны зардалаар 15,000,000		

1.8. ОСОЛ ЭРСДЭЛИЙН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Осол, эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөөнд батлагдсан аргачлалын дагуу хийсэн химийн бодисын эрсдэлийн үнэлгээний дүнд тогтоосон аюултай болон хортой химийн бодис алдагдахаас урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээг хэрэгжүүлэх ажлын хэмжээ, шаардагдах зардал, баримтлах стандартыг энд тусгасан.

Тэсрэх бодисын агуулах

Тэсрэх бодисын үл тэсрэх хольц бэлтгэх үйлдвэр нь Монгол улс болон ОУ-ын хэмжээнд мөрдөгдөх хууль журам, арга технологийг өндөр хэмжээнд мөрдөн ажилладаг, хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаанд онцгой анхаарал хандуулдаг, хольц бэлтгэх үйлдвэр нь бодис урвалжыг зөвхөн тодорхой хэмжээгээр холих үйл ажиллагаа явуулдаг, химийн ямар нэгэн урвал явагдаж хаягдал болон дагалдах бүтээгдэхүүн үйлдвэрээс хог хаягдал байдлаар гаргахгүй зэргээс бэлтгэх үйлдвэр хэвийн үйл ажиллагаа явуулж байх нөхцөлд хүн болоод байгаль орчинд эрсдэл учируулахгүй болно.

Хөрсний бохирдол

Агуулах болон үйлдвэрийн талбайн хөрсөнд хүнд элементүүдийн агуулга нь стандарт хэмжээнд байгаа буюу одоогоор ямар нэгэн бохирдолтонд хөрс. Иймд хөрсөөр дамжин хүний эрүүл мэндэд үзүүлэх эрсдэлгүй.

Усны бохирдол

Усны шинжилгээний дүнгээс үзвэл унд-ахуйд хэрэглэж буй ус нь голлох үзүүлэлтээр стандартын шаардлагыг хангахгүй байгаа тул стандартаам илүү гарсан үзүүлэлтүүдийн хувьд хүний эрүүл мэндийн өртөлтийн үнэлэв

Бохирдуулагчийн нэр	Бохирдол үүсч болох үйл ажиллагаа	Дамжих механизм	Дамжих орчин	Дамжих зам	Өртөгч
Натри (Na^+)	Ахуй эсвэл орон нутгийн чулуулагын онцлогоос	Усаар	Ус	Ус	Ажилчид
Төмөр ($\text{Fe}^{+2}, \text{Fe}^{+3}$)					

Хүний эрүүл мэндийн эрсдэлийн үнэлгээний өртөх зам

“Бласт”ХХК-ийн Нарийн сухайт салбарын “Тэсрэх бодисын хольцын үйлдвэр, тэсрэх материалын агуулах”-д нийт 53 төрлийн бодис ашиглаж байгаа бөгөөд тэдгээрийг шинж чанараар нь үзвэл 20 ангилалд хамаарч байна.

Осол, эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөө

Болзошгүй аюул, осол, сөрөг нөлөө	Урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах арга хэмжээ	Арга хэмжээний цар хүрээ	Нэгжийн өртөг /мян.төг/	Нийт зардал /мян.төг/	Хэрэгжүүлэх хугацаа ба давтамж	Баримтлах стандарт, аргачлал
Болзошгүй осол						
Химийн бодис нурах, асгарах	Ажилтнуудыг химийн бодисын хор аюул, түүнтэй хэрхэн харьцах, асгарч, алдагдсан үед авах арга хэмжээ, хувийн хамгаалах хэрэгсэл, анхны тусламж, галын аюулын үед авах арга хэмжээний талаар сургалтанд хамруулах	Төслийн бүх ажилчдад	500.0	1 000.0	Жилд 2 удаа	Хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа. Эрүүл ахуй. Химийн хорт болон аюултай бодисын шошго, анхааруулах тэмдэг MNS 5029:2011
Хортой хий хуримтлагдах	Агааржуулалтын системийн засвар үйлчилгээг хийх, солих	Төслийн хүрээнд	Үйл ажиллагааны дотоод зардал		Үйл ажиллагааны явцад тогтмол хийх.	“Химийн хорт болон аюултай бодис, бүтээгдэхүүний агуулах. Ерөнхий шаардлага. MNS 6458:2014”
Техник хэрэгсэлтэй харьцах үед гарч болзошгүй осол аваар	Сэрээт өргөгчийн операторыг химийн бодисын хор аюул, түүнтэй хэрхэн харьцах, анхны тусламж, хамгаалах хэрэгсэл, галын аюулын үед авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээ болон сэрээт өргөгчийг аюулгүй ажиллуулах сургалтанд хамруулах	Сэрээт өргөгчийн операторууд	Үйл ажиллагааны дотоод зардал			Хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа. Эрүүл ахуй. Химийн хорт болон аюултай бодисын шошго, анхааруулах тэмдэг MNS 5029:2011
	Сэрээт өргөгчийн дугуй болон бүрэн бүтэн байдлыг тогтмол шалгах		-	-	Ажил эхлэхээс өмнө тогтмол шалгах	- Химийн хорт бодисын ангилал ба аюулгүй ажиллагааны ерөнхий шаардлага MNS 4992:2000

“БЛАСТ”ХХК-ний “Нарийн сухайт” салбарын “Тэсрэх бодис хольцын үйлдвэр, тэсрэх материалын агуулах цогцолбор” төслийн 2025 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө

Болзошгүй аюул, осол, сөрөг нөлөө	Урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах арга хэмжээ	Арга хэмжээний цар хүрээ	Нэгжийн өртөг /мян.төг/	Нийт зардал /мян.төг/	Хэрэгжүүлэх хугацаа ба давтамж	Баримтлах стандарт, аргачлал
Санамсаргүй байдлаас химийн бодисын бүрэн бүтэн байдал алдагдаж, асгарах	Химийн бодисын сав баглаа боодлын битүүмжлэлийг тогтмол шалгах	Төслийн хүрээнд	-	-	Өдөр бүр, байнга	“Химийн хорт болон аюултай бодис хадгалах, тээвэрлэх, ашиглах, устгах журам” – Монгол улсын шадар сайд, Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайд, Эрүүл мэндийн сайдын 54/А/136/А/125 дугаар хамтарсан тушаал.
	Химийн бодистой харьцаж ажилладаг ажилчдад зааварчилгаа өгөх	Төслийн хүрээнд	-	-	Өдөр бүр	
Гал түймэр						
Гал түймэр	Гал түймэртэй тэмцэх багаж, хэрэгсэл, тоног төхөөрөмж авах, хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эмнэлгийн анхан шатны тусламж үйлчилгээний тоноглолуудыг зохих газарт байнга бэлэн байлгах	Төслийн хүрээнд	500.0	1 000.0	1 жилд 2 удаа	Хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа. Эрүүл ахуй. Химийн хорт болон аюултай бодисын шошго, анхааруулах тэмдэг MNS 5029:2011
Тээврийн хэрэгслийн яндангаас оч хаях	Тээврийн хэрэгслийн янданд оч баригч суурилуулах	Төслийн хүрээнд	Дотоод төлөвлөлтөөр		2025 онд	Авто тээврийн хэрэгслийн техникийн байдалд тавигдах ерөнхий шаардлага MNS 4598:2011
ОСОЛ ЭРСДЭЛИЙН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ НИЙТ ЗАРДАЛ /мян.төг/				2,000,000		

Осол эрсдэлийн менежмент

1.9 .ХОГ ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

“Бласт”ХХК-ний “Нарийн сухайт” салбарын түр хадгалах хогийн цэгийг Гурвантэс сумын засаг даргийн захирамжын дагуу тогтоосон цэгт байгуулсан. Тус хогийн цэг нь үйлдвэрээс 200 м зайд байршдаг

Хатуу хог хаягдал

Ахуйн гаралтай хог хаягдлыг үйлдвэрийн хашаанаас зүүн урд зүгт 200 м зайд байгуулсан хогийн цэгт хаядаг. Цугласан хуурай хогийг ачааны машинаар тээвэрлэн Гурвантэс сумын хогийн цэгт асгадаг бөгөөд ахуйн хог хаягдал цуглуулах “ШУГШАА УУЛ ОНӨААТҮГ”-т гэрээний дагуу зайлуулдаг.

Үйлдвэрээс дараах нэр төрлийн хатуу хог хаягдал гарахаар байна. Үүнд:

- Хүнсний зүйлсийн гялгар уут, сав, баглаа боодол
- Ундааны лааз, шил, полэтилен болон хийжүүлсэн ундааны сав, холимог хуванцар сав
- Цаасан хайрцаг, гялгар уут, цаас
- Бусад

Шингэн хог хаягдал

Төслийн үйл ажиллагаанаас дараах төрлийн шингэн хог хаягдал гарна. Үүнд:

- Ажилчдын байр, душны бохир
- Гал тогоо, цайны газрын бохир ус
- Хувцас угаалгын өрөө
- Үйлдвэрийн тоног төхөөрөмж шал, угаасан бохир ус

Үйлдвэр болон харуулын амрах байрны бохирыг газар доор байгуулсан 25 тн-ын багтаамжтай 3ш, 15 тн багтаамжтай 1 ш битүүмж сайтай саванд түр байршуулж 15 тн даацтай бохирын машинаар соруулан орон нутгийн “ШУГШАА УУЛ” ОНӨААТҮГ-ын харьяа цэвэрлэх байгууламжид гэрээгээр нилүүлдэг.

Дахин боловсруулах хог хаягдал: Төслийн үйл ажиллагаанаас гарах хоёрдогч түүхий эд болох хог хаягдлыг “Түмэн эгшиг”ХХК-д гэрээний дагуу нийлүүлдэг.

Технологийн гаралтай хог хаягдал

Төслийн үйл ажиллагаас дараах төрлийн технологийн гаралтай хог хаягдал гарна. Үүнд:

- Түүхий эдийн шуудай
- Тэсрэх хэрэгслийн цаасан хайрцаг Химийн бодисуудын сав, баглаа боодлын хаягдал
- Техникийн тосны хоосон төмөр торх (бочка)
- Тоног төхөөрөмжийн сэлбэг хэрэгсэл, тосолгооны бүтээгдхүүний хаягдал
- Автомашины шатах тослох материал, сэлбэг хэрэгслийн хаягдал

Үндсэн түүхий эдийн сав баглаа боодол болох аюултай хог хаягдлыг “Түмэн Эгшиг” ХХК-д гэрээгээр нийлүүлдэг.

Аюултай хог хаягдал нийлүүлэх хууль дүрэм журмын дагуу аюултай хог хаягдлыг нийлүүлдэг.

Химийн бодисын хог хаягдлыг аюулгүй устгаж байх юм. Химийн хорт бодисын хаягдлыг устгахад “Химийн хорт бодисоос хамгаалах тухай” хуулийн 11, “Химийн хорт бодисын хадгалалт, хамгаалалт, хамгаалалт, тээвэрлэлт, устгалын тухай журам”-ын 4 дүгээр зүйл, Засгийн газрын 2002 оны 135 дугаар тогтоолын хавсралт “Аюултай хог хаягдлыг ангилах, цуглуулах, савлах, түр байршуулах, тээвэрлэх, аюулгүй болгох, хадгалах, устгах журам”-ыг мөрдөнө.

Саармагжуулах, хоргүйжүүлэх судалгаа

Натрийн нитрит (NaNO_2)

Бодис дээр карбонат натри ба усыг 1:1 харьцаагаар хийнэ. Дээр нь 6М давсны хүчлийн уусмал нэмж саармагжуулсны дараа уусмалын орчинг pH-6.0-9.0 болтол усаар шингэрүүлж бохир ус зайлуулах төвлөрсөн сүлжээнд хаяна.

Азотын хүчил (HNO_3)

Кальцийн, натрийн гидроксид болон натрийн карбонатын (техникийн сод) 10-20%-ийн уусмалаар саармагжуулна. Азотын хүчлийг саармагжуулагч бодистой хольж 10 цаг орчим байлгана. Саармагжуулсны дараа уусмалын орчинг pH-6.5-8.0 болтол усаар шингэрүүлж, бохир ус зайлуулах төвлөрсөн сүлжээнд хаяна.

Химийн хорт бодисын хаягдлыг устгах аргыг дараах байдлаар ангилна. Үүнд:

- Булах
- Шатаах
- Физик, химийн аргаар боловсруулах
- Ууршуулах
- Бохир ус зайлуулах төвлөрсөн сүлжээнд хаях

Булах арга

- Химийн хорт бодисын хаягдлыг төрөлжүүлэн ялгаж, экологийн шаардлагын дагуу аюулгүй байдлыг хангасан нөхцөлд тусгай цэгт булах
- Хор, аюулын зэргээс нь хамаарч хяналтын дор аюулгүй байдлыг хангах хатуу хог хаягдалтай хамт булах
- Шатамхай шингэн, исэлдүүлэгч, цохилт доргилтод тэсрэх, хурц үнэртэй, ус хүчил шүлттэй урвалд орж хортой нэгдэл үүсгэх шинж чанартай бодисыг булах аргаар устгаж болохгүй

Шатаах арга

- Хортой хаягдлыг шатаахдаа цаг агаар, улирлын байдал, салхины чиглэлийг харгалзан хүний эрүүл мэнд, мал, амьтан, ургамал, байгаль орчинд хор нөлөөгүй байх нөхцөлийг хангасан байх
- Химийн хорт бодисын хаягдлыг шатаахдаа агаарт аль болох ууршуулахгүй байх
- Шатамхай шингэн, хүнд металл, тэсрэх бодис болон шаталтын үр дүнд хортой аюултай бодис ялгаруулах химийн нэгдлийг энэ аргаар устгаж болохгүй

Физик, химийн аргаар боловсруулах

- Химийн аргыг хэрэглэх үед их хэмжээний үлдэгдэл үүсэх эсхэд анхаарах
- Концентрацитай хүчил, шүлтийг хэрэглэж хаягдлыг саармагжуулах, хоргүйжүүлэх үйл ажиллагааг явуулахад их хэмжээний дулаан, хортой хий, утаа болон шингэн ялгардаг учир онцгой анхаарах
- Онцгой хортой, тэсрэмтгий, дулаан их ялгаруулдаг бодисуудыг энэ аргаар устгаж болохгүй

Ууршуулах арга

- Энэ аргаар устгал хийхдээ хүн ам оршин суудаг газраас хол зайтай, халуун, салхитай өдрийг сонгоно
- Бага хэмжээтэй, түргэн ууршдаг, харьцангуй бага хортой, озоны давхаргад нөлөөлдөггүй хаягдлыг агаарт шууд ууршуулж болно
- Амьсгалхад их хортой, хялбар болон өөрөө шатдаг, агаарт тэсрэлт үүсгэдэг, муухай үнэртэй, уурших биш эсвэл бага зэрэг уурших бодисуудын хаягдлыг энэ аргаар устгахгүй.

Бохир ус зайлуулах төвлөрсөн сүлжээнд хаях арга

- Биолгогийн задралд хялбар орох, бага хэмжээний органик бодисуудын хаягдлыг бохир ус зайлуулах төвлөрсөн сүлжээнд хаяж болно
- Органик бус бодисын хаягдлыг энэ аргаар устгахдаа урьдчилан саармагжуулна
- Хялбар шатамхай, усанд уусдаггүй, биологийн задралд ордоггүй, бохир усны системд нөлөөтэй, зэврэлт үүсгэдэггүй, устай холилдохоороо хортой хий ялгаруулдаг бодисуудын хаягдлыг энэ аргаар устгахгүй

Удаан хугацаагаар хадгалах арга

- Химийн хорт бодисын хаягдлыг хүний эрүүл мэнд, байгаль орчинд халгүйгээр устгах техник, технологи, санхүүгийн асуудал шийдэх хүртэл тусгай зориулалтын агуулахад хадгалах
- Хорт бодисын хаягдлын нэр төрөл, хэмжээг тодорхойлсон байх
- Хорт бодисын хаягдлын нэр төрөл, хэмжээг тодорхойлсон байх
- Хорт бодисын хаягдлыг устгах эрсдлийн үнэлгээ хийлгэх
- Устгал хийхэд шаардлагатай материалыг урьдчилан бэлтгэх
- Хорт бодисын хаягдлыг холбогдох эрх бүхий байгууллагын хяналтын байцаагчийн хяналт доор зөвшөөрөгдсөн устгалын цэгт устгах
- Устгах хортой хаягдлын шинж чанар, устгах аргаас хамаарч ажлын хувцас, тусгай хамгаалах хэрэгслийг бэлтгэх, хэрэглэх
- Химийн хорт бодисын хаягдлыг шинж чанар, онцлогоос нь хамааруулж төрөлжүүлэн ангилж, аюулгүй нөхцөлийг хангасан сав, баглаа боодолд хийж, шаардлагатай шошго, тэмдэглэгээ хийх
- Хорт бодисын хаягдлыг шинж чанар, онцолгоос нь хамааруулж төрөлжүүлэн ангилж, аюулгүй нөхцөлийг хангасан сав, баглаа боодолд хийж, шаардлагатай шошго, тэмдэглэгээ хийх
- Хорт бодисын хаягдлыг тээвэрлэх зам / маршрут/-ыг тогтоосон байх
- Хорт бодисын хаягдал түр хадгалах байр нь орчиндоо сөрөг нөлөө үзүүлэхгүй, бусдад ашиглагдахгүй байх нөхцөлийг хангасан байх
- Хорт бодисын хаягдлыг зөвхөн дангаар тээвэрлэх ба тээврийн хэрэгсэл нь сэрэмжлүүлэх тэмдэгтэй байх
- Хорт бодисын хаягдлыг зөвхөн дангаар тээвэрлэх ба тээврийн хэрэгсэл нь сэрэмжлүүлэх тэмдэгтэй байх
- Хорт бодисын хаягдал устгах цэгийн орчинд хамгаалалтын бүс тогтоох
- Хорт бодисын хаягдлыг устгасан тухай тэмдэглэл хөтлөх
- Хаягдлыг ямар аргаар яаж устгал хийсэн тухай тэмдэглэл хөтлөх
- Бохир ус зайлуулах төвлөрсөн сүлжээнд нийлүүлэх ус нь Дэд бүтцийн хөгжлийн Сайд, Байгаль орчны сайд, Эрүүл мэнд, нийгмийн хамгаалалийн Сайдын 1997 оны а/11/0.5/А/18 тоот тушаалын хавсралтын шаардлагыг хангасан байна

1.9 Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө

Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө

№	Хог хаягдлын төрөл, болзошгүй нөлөөлөл	Авах арга хэмжээ	Арга хэмжээний цар хэмжээ	Нэгжийн өртөг (мян. төг)	Нийт зардал тухайн жилээр (мян. төг)	Нийт зардал 5 жилээр (мян. төг)	Хэрэгжүүлэх хугацаа ба давтамж	Баримтлах стандарт аргачлал
1	Бүх төрлийн хаягдал нь байгаль орчны бүрэлдэхүүн хэсгүүдийг бохирдуулж хүн амын эрүүл мэндэд нөлөөлнө	Хатуу хог хаягдлыг битүү саванд хуримтлуулж тухай бүрт нь хогийн цэгт хаях, ариутгах, хогийн цэгийг хлорын шохойн 5-10%-ийн сүүн уусмалаар ариутгаж байх	Цэвэр орчинг бүрдүүлнэ	1,100.0	4	1,100.0*4= 4,100.0	Төсөл хэрэгжих хугацаанд жил бүр	Хог хаягдлын тухай хууль, Ахуйн болон үйлдвэрлэлийн хог хаягдлын тухай
2		Хатуу хог хаягдлыг “Шугшаа уул” ОНӨААТҮГ-т гэрээний дагуу тушаах		Гэрээний үнийн дүнгээр тухай бүрт дотоод зардлаар төлнө			Сар бүр	
3	Хатуу болон ахуйн хог хаягдал	Хогийн битүүмжлэлтэй ангилан ялгах хогийн савтай байх		150.0*2	300.0	Төсөл хэрэгжих хугацаанд		
5	Аюултай хог хаягдал	Аюултай хог хаягдлыг “Түмэн эгшиг” ХХК-тай гэрээ байгуулан нийлүүлэх	Төсөл хэрэгжих бүх хугацаанд	Гэрээний үнийн дүнгээр тухай бүрт дотоод зардлаар төлнө		Аюултай хог хаягдал гарсан даруйд		
НИЙТ ЗАРДАЛ						4,400,000		

Хог, хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө

1.10. ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН УДИРДЛАГА ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Төслийн үйл ажиллагааны туршид байгаль орчинд хамгийн бага сөрөг нөлөөтэйгээр үйл ажиллагаа явуулах, төслөөс үзүүлж байгаа сөрөг нөлөөллүүдийг бууруулах, арилгах, байгаль орчныг хамгаалах арга хэмжээ авч ажиллах үүргийг “Бласт” ХХК-ийн удирдлага хүлээнэ.

№	Гол ба болзошгүй сөрөг нөлөө	Урьдчилан сэргийлэх, бууруулах арга хэмжээ	Арга хэмжээний цар хүрээ	Тоо хэмжээ /Хэмжих нэгж/		Нийт зардал /сая.төг/	Хэрэгжүүлэх хугацаа ба тавтамж	Баримтлах хууль, журам, стандарт
1	Удирдлага зохион байгуулалт	Менежментийн төлөвлөгөөний зардал хөрөнгийг төсөвлөн, санхүүжүүлэх	Байгууллагын хуулиар хүлээсэн үүргээ биелүүлж ирээдүйд үүсэх эрсдэлээс урьдчилан сэргийлнэ	Дотоод зардлаар			Төсөл хэрэгжих бүх хугацаанд	Байгаль хамгаалах тухай хууль хөдөлмөрийн тухай хууль, аюулгүй ажиллагааны дүрэм, журам
2		Ажилтнуудад зориулсан байгаль орчны дүрэм, журмыг боловсруулах	Дотоод журам, стандарт боловсруулах	Дотоод зардлаар			2025	Тайланд тусгагдсан бүх хууль, дүрэм, стандартын хүрээнд
НИЙТ ЗАРДАЛ								

1.11.БОМТ, түүний хэрэгжилтийг оролцогч, сонирхогч талуудад тайлагнах, хэлэлцүүлэх хуваарь

Бид 2025 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн талаарх мэдээллийг талуудад дараах хуваарын дагуу тайлагнах төлөвлөгөөтэй байна.

БОМТ хэрэгжилтийг тайлагнах	Тайлагнах, хэлэлцүүлэх хэлбэр	Мэдээллийн агуулга	Хугацааны тов	Хэлэлцүүлгээр санал авах чиглэл
БОАЖЯам	Төсөл хэрэгжүүлэгч тухайн жилийн БОМТ-ний хэрэгжилтийн тайлан, дараа оны БОМТ-ний төсөлтэй хамтатган БОАЖЯ-нд хүргүүлнэ.	БОМТ-ний хэрэгжилтийн тайлан, гүйцэтгэл	Жил бүрийн 12 дугаар сард	БОМТ-ийн хэрэгжилтийн тайланг хүлээн авч дүгнэлт гаргаж, дараагийн жилд хэрэгжүүлэх БОМТ-г хянан батална.
Төсөл хэрэгжих нутаг дэвсгэрийн Байгаль орчны хяналтын улсын байцаагч, орон нутгийн байцаагч	Жилийн тайланг хүргүүлэх, санал авах	Төлөвлөгөө, хөтөлбөрийн дагуу хэрэгжүүлсэн ажлуудын мэдээлэл	жил тутам	Тухайн жилийн БОМТ, түүний хэрэгжилт
Иргэд, олон нийт/дурын оролцогч, сонирхогч талууд	Санал хүсэлт хүлээн авч, төсөлтэй холбогдох гомдлыг шийдвэрлэж, барагдуулах	Байгаль орчны талаар гаргасан санал, гомдолтой холбогдол бүхий бүх төрлийн мэдээлэл	Төсөл хэрэгжих бүхий л хугацаанд	Сонирхогч, оролцогч талуудыг хүссэн мэдээллээр хангах

2. ОРЧНЫ ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХӨТӨЛБӨР (ОХШХ)

Орчны хяналт-шинжилгээний хөтөлбөр нь төслийг хэрэгжүүлснээс үүдэн байгаль орчинд учруулах сөрөг нөлөөллийг тухай бүр илрүүлэх, түүнийг бууруулах зорилгоор байгаль орчны төлөв байдалд тодорхой орон зайд, тодорхой хугацааны дотор, тодорхой давтамжтайгаар ажиглалт, хэмжилт, хяналт явуулах үйл ажиллагааг тусгасан удирдамж юм.

Төсөл хэрэгжүүлэгч нь үйл ажиллагааныхаа явцад байгаль орчинд учруулж буй нөлөөлөл, түүний хэмжээ, цар хүрээ, байгаль орчны бүрэлдэхүүн хэсгүүдэд гарч буй өөрчлөлтийг хянаж, байгаль орчныг хамгаалах ажлын үр дүнд тулгуурлан цаашид авах арга хэмжээг нарийвчлан төлөвлөх зорилгоор ОХШХ-т тусгасан арга хэмжээг бүрэн хэрэгжүүлэх шаардлагатай.

Д/д	Өргөрөг	Уртраг	Өргөрөг	Уртраг
Усны мониторингийн цэгүүд			Хөрсний мониторингийн цэгүүд	
1	46°01'18.6"N,	101°13'20.8"E	3°1'43.6"N,	101°13'30.6"E
2	43°01'28.8"N,	101°13'3.9"E	3°1'28.8"N,	101°13'3.9"E
			3°1'27.3"N,	101°13'57.1"E
			3°1'14.7"N,	101°13'9.7"E
			3°1'24.3"N,	101°13'27.7"E
6	Үйлдвэрийн хашааны дотор		6	43°1'10.3"N,
			7	43°1'09.4"N,
				101°13'8.5"E

Орчны хяналт-шинжилгээний хөтөлбөрийн мониторингийн цэгүүдийн байршилг хүснэгтээр болон сансрын зураг буулган үзүүлэв

“БЛАСТ”ХХК-ний “Нарийн сухайт” салбарын “Тэсрэх бодис хольцын үйлдвэр, тэсрэх материалын агуулах цогцолбор” төслийн 2025 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө

№	Байгалийн хам бүрдэл	Хяналт шинжилгээ хийх үзүүлэлтүүд	Хэмжих нэгж	Байршил	Хугацаа ба давтамж	Хяналт шинжилгээний ажлын хэмжээ	Нэгжийн өртөг (мян. төг) /жилд/	Нийт зардал жилээр (мян. төг)
1	Агаарын чанар	Орчны агаар дахь NO ₂ , CO, SO ₂	мкг/м ³	Үйлдвэр, агуулах, кемп 4-5 цэгт	Жилд 1 удаа	Агаарын хяналт шинжилгээний 5 цэгээс дээж авч хэмжилт, дээжийн багажийн заалт, солбицол, газрын нэр, байршил, цаг хугацаа, байгаль цаг уурын төлвийг тэмдэглэнэ	30.0*5*1=150,000	150,000
2	Дуу шуугиан	Тоос, PM ₁₀ , PM _{2.5} , нийт тоосонцор						
3	Хөрсөн бүрхэвч	Дуу чимээ, шуугианы түвшин,	дБ	Хөрсний мониторингийн цэгүүдээс	Жилд 1 удаа	Хөрсний мониторингийн 4 цэгээс жилд 1 удаа дээж авна	60000*4*1=240,000	240,000
4	Ус	Хөрсний бохирдол	мг/кг	Үйлдвэрлэл болон унд ахуйд ашиглаж байгаа 2ш гүний худгаас, хаягдал уснаас	Жилд 4 удаа	Усны хэрэгцээг хангаж буй гүний 3 худгаас дээж авч лабораторид шинжлүүлэх	38.0*3*1=114,000	114,000 *4 = 456,000
5	Томилолт	Усны физик, химийн үзүүлэлт	-	Өмнөговь, Гурвантэс	Жилд 1 удаа	Өмнөговь аймгийн Ус цаг уур орчны шинжилгээний газартай гэрээ байгуулсны дагуу хийгдэнэ.	60.0*1=60.0	60000
Нийт зардал							906,000	
Дүн бүртгэл шинжилгээг хийхдээ шаардлагатай тохиолдолд мэргэжлийн байгууллагын туслалцаа авч болох ба УЦУОШГ-ын харьяа Байгаль орчны хэмжилзүйн төв лабораторын агаарын шинжилгээний хэсэг сонгосон байгууллагуудын баталгаажсан лабораторын тоног төхөөрөмжүүдийг ашиглана.								

Өмнөговь аймгийн Гурвантэс суман дахь “БЛАСТ”ХХК-ний “Нарийн сухайт” дахь салбарын Байгаль хамгаалах чиглэлээр 2025 онд хийгдэх ажлын төсөв.

3. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ НИЙТ ЗАРДАЛ

№	БОМТ	Нийт зардал 5 жилээр (мян. төг)
1	Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө	3,550,000
2	Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө	700,000
3	Нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөө	5,000,000
4	Нүүлгэн шилжүүлэх, нөхөн олговор олгох төлөвлөгөө	-
5	Түүх, соёлын өвийг хамгаалах төлөвлөгөө	2,275,000
6	Тэрбум мод үндэсний хөтөлбөр	5,000,000
7	Осол, эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөө	2,000,000
8	Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр (ОХШХ)	4,400,000
	Бүгд	22,925,000

Баталсан:

Нарийнсухайт салбарын дарга/Г.Гантулга/

Боловсруулсан:

Байгаль орчны мэргэжилтэн/Д.Болортуяа/

ХАВСРАЛТ БҮЛЭГ

Нөхөн сэргээлтийн барьцаа хөрөнгө байршуулсан баримт

Худалдаа Хөгжлийн Банк			Огноо: 2025.03.26 17:06:37	
Шилжүүлгийн мэдээлэл				
Журналын №: 233233184				
Системийн огноо: 2025.03.26				
Нэр: БЛАСТ ХХК				
Илгээгч	Дансны дугаар: 463015533	Нэр БЛАСТ ХХК	Дүн 11,462,500.00 MNT	Ханш 1.00
/ арван нэгэн сая дөрвөн зуун жаран хоёр мянга таван зуун төгрөг /				
Хүлээн авагч	Банкны дугаар: 90 Дансны дугаар 100900013406	Банкны нэр Төрийн сан Нэр БО нөхөн сэргээх баталгаа	11,462,500.00 MNT	1.00
Гүйлгээний утга: ЕВ - БОНБ үнэлгээний барьцаа байршуулах Нарийн сухайт				
Танд баярлалаа				

Гүйлгээний баримтыг баталгаажуулсан

Салбар, тооцооны төв:

Гарын үсэг:

Тамга:

ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙГ ДҮГНЭХ ХУУДАС

1. Төсөл хэрэгжүүлэгч ААН-ийн нэр: Блaст ХХК
2. Төслийн байршил: Өмнөговь аймгийн Гурвантэс сумын нутаг
3. Огноо: 2025.01.10

БЛАСТ ХХК – НИЙ “ТЭСРЭХ БОДИСЫН ҮЙЛДВЭР, ТЭСРЭХ МАТЕРИАЛЫН АГУУЛАХ ЦОГЦОЛБОР”-ИЙН 2024 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙГ ДҮГНЭХ ХУУДАС

№	Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний бүрэлдэхүүн хэсгүүд	Авсан байвал зохих оноо	Гишүүдийн үнэлсэн онооны энгийн арифметик дундаж	Үндэслэл, тайлбар
1	Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний биелэлт	20	16.6	Сөрөг нөлөөллийг бууруулах, хамгаалах арга хэмжээний хүрээнд нийт 20 ажил төлөвлөж, агаарт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах ажилд 4 ажил төлөвлөж 1 ажлыг бүрэн хэрэгжүүлж 58% (хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх ажил хийгдээгүй, замын тоосжилт бууруулах зорилгоор услах ажил 83%, усан халаалтын зуухны янданд хэмжилт хийх ажил холболт хэсгээс хэмжилт хийсэн 50%), хөрсөнд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах ажилд 4 ажил төлөвлөж 75% (шатах тослох материалууд гадаргууд алдагдах, асгарах, тархахаас урьдчилан сэргийлэх, цэвэрлэх, саармагжуулах заалт оруулсан боловч саармагжуулах талбайг төслийн хэмжээнд байгуулаагүй), ургамалд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах ажилд 4 ажил төлөвлөж 3 ажлыг бүрэн хэрэгжүүлж 83% (тэрбум мод хөтөлбөрийн хүрээнд сум орон нутагт 1000 ширхэг мод тарихаас 325 ширхэгийг тарьсан 32%),

				газрын доорх усанд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах ажилд 5 ажил төлөвлөж 100%, амьтны аймагт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах ажилд 3 ажил төлөвлөж 100% /Хэрэгжилт 83%/
2	Орчны тохижилт, нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөөний биелэлт	30	30	Төлөвлөгдөөгүй
3	Биологийн олон янз байдлыг дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	10	10	Төлөвлөгдөөгүй
4	Нүүлгэн шилжүүлэх нөхөн олговор олгох арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	5	5	Төлөвлөгдөөгүй
5	Түүх, соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	5	5	Төлөвлөгдөөгүй
6	Осол эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт	10	10	Нийт 6 ажил төлөвлөж, бүрэн хэрэгжүүлсэн байна. /Хэрэгжилт 100%/
7	Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт	5	5	Нийт 5 ажил төлөвлөж, бүрэн хэрэгжүүлсэн байна. /хэрэгжилт 100%/
8	Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн биелэлт	5	5	Нийт 3 ажил төлөвлөж, бүрэн хэрэгжүүлсэн. /Хэрэгжилт 100%/
9	Удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний биелэлт	5	5	Нийт 4 ажил төлөвлөж, бүрэн хэрэгжүүлсэн байна. /Хэрэгжилт 100%/
10	Нөлөөлөлд өртөгч оршин суугчид, оролцогч талуудад тайлагнах төлөвлөгөөний биелэлт	5	3.3	Нийт 3 ажил төлөвлөж, 2 ажил бүрэн хэрэгжүүлсэн. (орон нутагт байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний тайланг хүргүүлж, санал авах ажил хийгдээгүй) /Хэрэгжилт 66.6%/
	Дүн (арифметик дундаж)	100	94.9	Хангалттай

Бласт ХХК – ийн Өмнөговь аймгийн Гурвантэс сумын нутагт хэрэгжүүлж буй “Тэсрэх бодисын үйлдвэр, тэсрэх материалын агуулах цогцолбор” төслийн 2024 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан 10-н бүрэлдэхүүн хэсэг ажлыг 94.9 оноотой хэрэгжүүлсэн гэж дүгнэв.

Комиссын дарга:

Нарийн бичгийн дарга:

Гишүүд:

Х.Отгонмөнх

/Байгаль орчны газрын дарга/

Б.Оргилмаа

/Байгаль орчны газрын
ХББНУХШХэлтсийн дарга/

Д.Ичинноров

/Байгаль орчны газрын байгаль
орчны хяналтын улсын байцаагч/

Т.Бадамцэцэг

/Байгаль орчны газрын байгаль
орчны хяналтын улсын байцаагч/

З.Наранмандах

/Байгаль орчны газрын Байгаль
орчны хяналтын улсын байцаагч/

А.Бүжин

/Гурвантэс сумын Байгаль орчны
хяналтын улсын байцаагч/

Э.Төгсбилэг

/Гурвантэс сумын Байгаль
хамгаалагч/

Ц.Уранмандах

/Гурвантэс сумын Бага овоо
багийн иргэний төлөөлөл/

С.Лхагвасүрэн

/Бласт ХХК-ий ХАБЭА-н
хяналтын хэлтсийн дарга/

Хүлээн зөвшөөрсөн:

УБ-2

Монгол Улсын Засгийн газрын
2004 оны 20 дугаар тогтоолоор батлав.

ТАМГА ТЭМДЭГ
ТӨД
ТАМГА
03

МОНГОЛ УЛС
УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН ГЭРЧИЛГЭЭ

2006.01.19
/бүртгэсэн он, сар, өдөр/

9011125047
/Улсын бүртгэлийн дугаар/

2680336
/Регистрийн дугаар/

Бласт

Хязгаарлагдмал хариуцлагатай компани

/Хуулийн этгээдийн нэр, хариуцлагын хэлбэр/

Дүрэм

/Үүсгэн байгуулах баримт бичиг/

Тогтоол

001

2001.09.11

/шилдвэрийн нэр/

/дугаар/

он, сар, өдөр

281200

Тэсрэх материал үйлдвэрлэх, хадгалах, тээвэрлэх, импортлох, худалдаалах

/код/

/Үндсэн эрхлэх үйл ажиллагааны чиглэл/

511001

Гадаад худалдаа

/код/

/Туслах эрхлэх үйл ажиллагааны чиглэл/

Хугацаагүй

3

11,700.0

хугацаа

/шилүүдийн тоо/

/өөрийн хөрөнгийн хэмжээ, мянган төгрөгөөр/

Хан-Уул, 1-р хороо, Чингэсийн өргөн чөлөө, "Гийс бридж" зочид буудал - 203 тоот, утас: 325595,
утас: 324044, факс:

/хуулийн этгээдийн албан ёсны хаяг/

ТАТВАРЫН ЕРӨНХИЙ

УЛСЫН
БҮРТГЭЛИЙН
АЛБА

Улсын бүртгэлийн алба

/бүртгэсэн байгууллагын нэр/

Гэрчилгээг олгосон: 2006 он 01 сар 19 өдөр

УХА0175

МОНГОЛ УЛС УУЛ УУРХАЙ, ХҮНД ҮЙЛДВЭРИЙН ЯАМ		
		
АЖ АХУЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРӨЛ		
2022 оны .12. сарын 23 . өдөр	Дугаар 864	Улаанбаатар хот
Эрхлэх үйл ажиллагааны төрөл	Үйлдвэрлэлийн зориулалттай тэсрэх бодис, тэсэлгээний хэрэгсэл импортлох, үйлдвэрлэх, тэсэлгээний ажил явуулах	
Тусгай зөвшөөрөл эзэмшигчийн нэр	“БЛАСТ” ХХК	
Тусгай зөвшөөрөл эзэмшигчийн хаяг	Улаанбаатар хот, Сүхбаатар дүүрэг, 1-р хороо, Чингисийн өргөн чөлөө-13, Ландмарк оффис, 3 давхар	
Регистрийн дугаар	2688336	
Тусгай зөвшөөрлийн хугацаа	5 /Тав/ жил	
Тусгай нөхцөл, шаардлага	Холбогдох хууль, журам, дүрэмд заасан бүх шаардлагыг хангаж ажиллах	
Монгол Улсын Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн Сайдын 202 . 2 оны . .12, сарын . 23 . өдрийн А/314 дугаар тушаалыг үндэслэн олгов.		
УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ГИШҮҮН, ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ГИШҮҮН, УУЛ УУРХАЙ, ХҮНД ҮЙЛДВЭРИЙН САЙД		 Ж. ГАНБААТАР

“Ворлд Гоби Групп” ХХК

**“БЛАСТ” ХХК -ийн ТЭСЭРЧ ДЭЛБЭРЭХ БОДИС ҮЙЛДВЭРЛЭХ, АГУУЛАХ ЗОРИУЛАЛТААР
АШИГЛАЖ БУЙ ТАЛБАЙН ГАЗРЫН ТӨЛӨВ БАЙДАЛ ЧАНАРЫН ЗАХИАЛГАТ ХЯНАН**

БАТАЛГААНЫ АЖЛЫН ТАЙЛАН

ЗАХИАЛАГЧ: “БЛАСТ” ХХК

Өмнөговь аймаг

2022 он

**“БЛАСТ” ХХК-ийн ТЭСЭРЧ ДЭЛБЭРЭХ БОДИС ҮЙЛДВЭРЛЭХ,
АГУУЛАХ ЗОРИУЛАЛТААР АШИГЛАЖ БУЙ ТАЛБАЙН ГАЗРЫН
ТӨЛӨВ БАЙДАЛ ЧАНАРЫН ЗАХИАЛГАТ ХЯНАН БАТАЛГААНЫ
АЖЛЫН ТАЙЛАН**

ЗАХИАЛАГЧ: “Бласт” ХХК

Хянан баталгаа гүйцэтгэсэн :

Газар зохион байгуулагч

M. Munkhbayar

М.Мөнхбаяр

Хөрс судлаач

J. Uransaihan

Ж.Урансайхан

Газар зохион байгуулагч

G. Tsengün

Г.Цэнгүүн

Өмнөговь аймаг

2022 он

**“БЛАСТ” ХХК-ИЙН ӨМНӨГОВЬ АЙМГИЙН ГУРВАНТЭС СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ
“ТЭСРЭХ МАТЕРИАЛЫН ҮЙЛДВЭР, АГУУЛАХ” ТӨСЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ
АУДИТЫН ТАЙЛАН**

Гүйцэтгэгч: Эко-Акюрэси ХХК
18/10/2023

ГҮЙЦЭТГЭСЭН:

ЭКО-АКЮРЭСИ ХХК-ИЙН АХЛАХ
АУДИТОР М.ОТГОНЦЭЦЭГ

2023 он

Байгаль орчны судалгаа, үнэлгээ, зөвлөх үйлчилгээний
“Найчрал Састайнэблэ” ХХК

ӨМНӨГОВЬ АЙМГИЙН ГУРВАНТЭС СУМЫН НУТАГ ДЭВСГЭРТ
ХЭРЭГЖИЖ БУЙ “ТЭСРЭХ МАТЕРИАЛЫН ҮЙЛДВЭР, АГУУЛАХ”
ТӨСЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ТӨЛӨВ БАЙДЛЫН
ҮНЭЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН

Улаанбаатар
2022

**ТӨСЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ НӨЛӨӨЛЛИЙН
НАРИЙВЧИЛСАН ҮНЭЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН БОЛОВСРУУЛАХ АЖЛЫН ГЭРЭЭ**

2022 оны 03 сарын 22

Дугаар NS/2022-02

Улаанбаатар хот

Нэг. Гэрээний үндэслэл

Өмнөговь аймгийн Гурвантэс сумын нутаг дэвсгэрт хэрэгжиж буй “Тэсрэх материалын үйлдвэр, агуулах” төсөл-д “Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээний тухай” хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1, 6.2, 7 дугаар зүйлийн 7.4.3-д заасныг баримтлан нэг талаас “Бласт” ХХК регистрийн дугаар: 2688336 (цаашид захиалагч гэх), нөгөө талаас байгаль орчны асуудлаар зөвлөх, үнэлгээний “Найчралсастайнэблэ” ХХК регистрийн дугаар 3856925, (цаашид гүйцэтгэгч гэх)-ийн хооронд захиалагчийн хүсэлтийн дагуу Байгаль орчны төлөв байдлын үнэлгээ, Байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээний нэмэлт тодотгол тайлангийн ажлыг хийх талаар энэхүү гэрээг байгуулав.

Хоёр. Гэрээний ерөнхий зүйл

Байгаль орчны төлөв байдлын үнэлгээний ажил нь:

2.1 Байгаль орчны төлөв байдлын үнэлгээний ажлын хүрээнд хийгдэх судалгаа шинжилгээний дүгнэлт, лабораторын шинжилгээ зэрэг нь Монгол Улсын болон олон улсын стандарт норм, арга зүйн шаардлага хангасан байхын зэрэгцээ, МУ-ын Засгийн Газрын 2013 оны 374 дүгээр тогтоолын 2 дугаар хавсралт “Байгаль орчны нөлөөллийн үнэлгээний журам” –ын 2-р хэсэг, мөн Байгаль орчин, ногоон хөгжлийн сайдын 2014 оны 04 сарын 10 –ны өдрийн А-117 дугаар тушаалын 2 дугаар хэсгийн 1 дүгээр хэсэгт заасан асуудлыг бүрэн хамарсан, тус аргачлалын дагуу хийгдсэн байна.

2.2 Байгаль орчны төлөв байдлын үнэлгээний тайланг хэвлэмэл хэлбэрээр Монгол хэл дээр нэг хувийг захиалагч талд хүлээлгэн өгнө.

Байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээний ажил нь:

2.3 Байгаль орчин ногоон хөгжлийн яамнаас гаргасан байгаль орчны ерөнхий үнэлгээний мэдэгдлийн шаардлагад дурьдсан нарийвчилсан үнэлгээний зорилт, чиглэл, хамрах хүрээ зэргийг бүрэн хангасан байна.

2.4 Байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээний ажлын хүрээнд хийгдэх судалгаа шинжилгээний дүгнэлт, лабораторын шинжилгээ зэрэг нь Монгол улсын болон олон улсын стандарт норм, арга зүйн шаардлага хангасан байхын зэрэгцээ Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээний тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.4-т заасан асуудлыг бүрэн хамарсан байна.

2.5 Байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээний тайланг хэвлэмэл хэлбэрээр Монгол хэл дээр захиалагч тал, төсөл хэрэгжих сумын Засаг даргын тамгын газарт тус бүр нэг хувийг Захиалагч талд хүлээлгэн өгнө. Хэвлэмэл тайланг дахин хувилах боломжтой хэлбэрээр үдсэн байна.

2.6 Энэхүү гэрээ нь Гүйцэтгэгч болон Захиалагч хамтран баталснаар хүчин төгөлдөр болно.

2.7 Гүйцэтгэгч, Захиалагч хоёрын хооронд солилцсон материалууд нь гуравдагч этгээдэд нууц байна.

2.8 Захиалагч нь гэрээт ажлын төлбөрийг бүрэн хийсний дараа нарийвчилсан үнэлгээний тайланг эзэмших эрх эдэлнэ.

Батлав: “Бласт”ХХК-ний Гүйцэтгэх

Батлав: “Энвйронментал комплайнц”

захирал:/А.Тэмүүлн/

ХХК-ний захирал:/Б.Энхбаяр/

ҮЙЛЧИЛГЭЭ ҮЗҮҮЛЭХ ГЭРЭЭ

2019 оны 09-р сарын 24 өдөр

№

Улаанбаатар хот

Нэг талаас Улаанбаатар хот, Сүхбаатар дүүрэг, 13-р хороолол, Юнескогийн гудамж –31, Далай Тауэр, 402 тоотод тоотод байрлах Монгол улсын хуулийн дагуу үүсгэн байгуулагдсан “Энвйронментал комплайнц” ХХК (цаашид “Компани эсхүл Гүйцэтгэгч” гэх), түүнийг төлөөлж захирал Б.Энхбаяр,

нөгөө талаас Монгол улс, Улаанбаатар хот, Сүхбаатар дүүрэг, 1-р хороо, Чингисийн өргөн чөлөө-13, Ландмарк оффис 3 давхарт байрлах, Монгол Улсын хуулийн дагуу үүсгэн байгуулагдсан “Бласт”ХХК (цаашид “Захиалагч”), түүнийг төлөөлж Байгаль орчны ажилтан ажилтай Н.Мөнхзул бид нар Монгол Улсын Иргэний хуулийн 343-358 зүйлүүдийг үндэслэн дараах нөхцөл бүхий гэрээг харилцан тохиролцож (цаашид “Гэрээ” гэх) байгуулав.

1. ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ХҮРЭЭ

1.1. Гэрээлэгч нь Захиалагчийн Өмнөговь аймгийн Гурвантэс сумын нутагт байрлах “Бласт”ХХК-ний “Нарийн сухайт” салбарын үйл ажиллагаанд “Байгаль орчныг хамгаалах тухай хууль” –ийн 10¹ дугаар зүйлд заасны дагуу байгаль орчны хууль тогтоомжийн нийцлийн аудит хийж, улмаар “Бласт”ХХК-ний Нарийн сухайт салбарын одоогийн үйл ажиллагааг үнэлж дүгнэх, засаж сайжруулах зүйлс, авах арга хэмжээ, цаашид байнгын сайжруулах боломж бий болгож улмаар Захиалагчид учирч болзошгүй эрсдэл, байгаль орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах, урьдчилан сэргийлэх болон орон нутгийн иргэд, ажилчдын эрүүл, аюулгүй орчинд ажиллах нөхцөлийг бий болгоход нь тусалж дүгнэлт, зөвлөмж өгөх нь энэхүү аудитын ажлын үндсэн зорилго оршино.

1.2. Үйлчилгээний тайлбар: “Бласт”ХХК-ний “Нарийн сухайт” салбарын үйл ажиллагаанд Байгаль орчны аудит хийлгэх,

1.3. Байршил Өмнөговь аймгийн Гурвантэс сумын нутагт байрлана.

1.4. Үйлчилгээ үзүүлэх гэрээний:

Эхлэх хугацаа: 2019 оны 09-р сарын 24-ний өдөр /БОА-н үйлчилгээ гэрээний урьдчилгаа төлбөр төлөгдсөн өдрөөр эхлэнэ./

Дуусах өдөр: 2019 оны 12-р сарын 08-ны өдөр хүртэл.

1.5. Гүйцэтгэх ажлын үндсэн чигэл:

1.5.1. Байгаль орчин ногоон хөгжлийн сайдын 2013 оны А-126 тушаалаар батлагдсан Байгаль орчны аудит хийх журмын дагуу чанарын өндөр түвшинд гүйцэтгэх,

МОНГОЛ УЛСЫН
БАЙГАЛЬ ОРЧИН,
АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН ЯАМ

15160 Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг,
Нэгдсэн Үндэстний гудамж 5/2, Засгийн газрын II байр,
Утас: 26 19 66, Факс: (976-51) 26 61 71,
И-мэйл: contact@mne.gov.mn, Вэбсайт: www.mne.mn

2022.02.25 № 13/4047
танай _____-ны № _____-т

Ерөнхий үнэлгээний дүгнэлт
хүргүүлэх тухай

Танай компаниас ирүүлсэн Өмнөговь аймгийн Гурвантэс сумын нутагт хэрэгжүүлж буй “Тэсрэх материалын үйлдвэр, агуулахын төсөл”-д “Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээний тухай” хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.3, “Байгаль орчны нөлөөллийн үнэлгээ хийх журам”-ын 3 дахь хэсгийг үндэслэн, байгаль орчны нөлөөллийн үнэлгээ хийх аргачлалын дагуу ерөнхий үнэлгээ хийлээ.

Ерөнхий үнэлгээний дүнгээр уг төсөлд аргачлалын дагуу байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээ хийлгэх шаардлагатай гэж үзэв.

Төсөл хэрэгжүүлэгч нь Ерөнхий үнэлгээний гүйцэтгэлийн хуудаст заасан нарийвчилсан үнэлгээний явцад тодруулах асуудлууд, онцгойлон анхаарах чиглэлийг харгалзан байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээний тайлан, байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг эрх бүхий мэргэжлийн байгууллагаар гүйцэтгүүлж, 2023 оны 1 дүгээр улиралд багтаан тус яаманд ирүүлэхийг үүгээр мэдэгдье.

Ерөнхий үнэлгээний гүйцэтгэлийн хуудсыг хавсаргав.

Хавсралт хуудастай.

ЕРӨНХИЙ ШИНЖЭЭЧ

Г.ЭНХМӨНХ

152274909

БАЙГАЛЬ ОРЧИН, АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН ЯАМ

ЕРӨНХИЙ ҮНЭЛГЭЭНИЙ ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ХУУДАС

2022 оны 06-р сарын 30

Улаанбаатар хот

Төслийн дугаар

Дугаар 2022/J077

Төсөл хэрэгжүүлэгчийн нэр, хаяг: “Бласт” ХХК, регистрийн дугаар-2688336, Улаанбаатар хот, Сүхбаатар дүүрэг, 1-р хороо, Чингисийн өргөн чөлөө-13, Ландмарк оффис, 3-р давхар.

Төслийн нэр: Тэсрэх материалын үйлдвэр, агуулахын төсөл.

Төсөл хэрэгжих нутаг дэвсгэр, байршил: Өмнөговь аймгийн Гурвантэс сумын нутагт, сумын Засаг даргын 2009 оны 04-р сарын 23-ний өдрийн 191 дүгээр захирамжаар олгосон газарт хэрэгжинэ.

Байгаль орчны төлөв байдлын үнэлгээ: Төсөл хэрэгжих газрын Байгаль орчны төлөв байдлын үнэлгээг “Найчрал састайнэблэ” ХХК гүйцэтгэсэн байна.

Холбоо барих утас: +976-11-325995.

Орон нутгийн санал: Төсөл хэрэгжих Өмнөговь аймгийн Гурвантэс сумын Засаг даргын 2022 оны 03-р сарын 22-ний өдрийн 1/124 дугаартай албан бичгээр ирүүлсэн санал болон төсөл хэрэгжүүлэгчийн 2022 оны 03-р сарын 03-ны өдрийн /E-Mongolia/ 099-2205-000646 дугаартай цахимаар ирүүлсэн Ерөнхий үнэлгээ хийлгэх тухай хүсэлт зэргийг харгалзан үзэв.

	Ерөнхий үнэлгээний гол шалгуурууд	Нийцсэн	Нийцээгүй	Нарийвчилсан үнэлгээ хийх шаардлагатай	Үндэслэл, тайлбар
Байгаль орчныг хамгаалах хууль тогтоомжийн нийцэл	Монгол улсад хүчин төгөлдөр мөрдөгдөж байгаа байгаль орчныг хамгаалах болон байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээний тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалт			Тийм	Нарийвчилсан үнэлгээний явцад хууль тогтоомжийн нийцлийг нарийвчлан тодорхойлох
Төрийн бодлого, шийдвэрийн нийцэл	Төрөөс баримтлах бодлогын баримт бичиг, Стратегийн үнэлгээний дүгнэлт, зөвлөмжийн холбогдох заалт	Тийм			
Төслийн байршил, түүнтэй холбогдох шалгуурууд	Хуулиар хамгаалагдсан газар нутаг байгаа эсэх (урсац бүрэлдэх эх, ойн болон усны сан бүхий газрын хамгаалалтын бүс, хилийн хамгаалалтын бүс, орон нутгийн тусгай хамгаалалттай газар г.м)			Тийм	
	Төсөл хэрэгжих нутаг дэвсгэр нь хүний нөлөө, байгаль цаг уурын өөрчлөлтөд эмзэг, мэдрэмтгий эсэх			Тийм	
	Төсөл хэрэгжих нутаг дэвсгэр, түүний ойр орчимд улс, орон нутгийн хэтийн хөгжлөд ашиглахаар төлөвлөсөн, сөрөг нөлөөлөлд өртөж болзошгүй газар байгаа эсэх			Тийм	
	Болзошгүй хуримтлагдах нөлөөлөл үүсгэх эсэх			Тийм	
Төслийн байгаль	Агаарын чанар				
	Бохирдуулагч болон аюултай,			Тийм	

орчны нөлөөллийн урьдчилсан үнэлгээ	хортой бодис агаар манданд ялгаруулах, эсэх				
	Дуу чимээ, доргио чичиргээ, гэрлийн болон дулааны нөлөөлөл, цахилгаан соронзон цацраг үүсэх, эсэх			Тийм	
	Усан орчин				
	Гадаргын болон газрын доорх усны нөөцийн хомсдол үүсэх, эсэх			Тийм	
	Цэнгэг усны нөөцийг ашиглах, эсэх			Тийм	
	Гадаргын болон газрын доорх усанд бохирдол үүсэх, эсэх			Тийм	
	Хөрсөн бүрхэвч				
	Хөрсөн бүрхэвч эвдрэх, эсэх			Тийм	
	Хөрс бохирдуулах эсэх			Тийм	
	Хөрс доройтох, цөлжих эсэх			Тийм	
	Ургамлан нөмрөг				
	Ургамлан нөмрөг, ой мод өртөх эсэх			Тийм	
	Ховор, нэн ховор ургамлын төрөл зүйлс өртөх, эсэх			Тийм	
	Амьтны аймаг				
	Зэрлэг амьтдын амьдрах орчинг доройтуулах, эсэх			Тийм	
	Ховор, нэн ховор амьтан өртөх, эсэх			Тийм	
Нийгмийн нөлөөллийн урьдчилсан үнэлгээ	Нутгийн оршин суугчид				
	Газар эзэмших, ашиглах зөрчилдөх, эсэх			Тийм	
	Нутгийн оршин суугчдын нийгмийн байдалд сөрөг нөлөөлөл, эсэх			Тийм	
	Нөлөөлөлд өртөж болзошгүй төв, суурин газар байгаа, эсэх			Тийм	
	Нүүлгэн шилжүүлэх асуудал үүсэх, эсэх			Тийм	
	Түүх, соёлын биет өв				
	Сөрөг нөлөөлөлд өртөх түүх, соёлын үнэт зүйлс бий эсэх			Тийм	
	Хүний эрүүл мэндэд нөлөөлөх нөлөөлөл				
	Нутгийн иргэд, оршин суугчдын эрүүл мэндэд сөргөөр нөлөөлөх эсэх			Тийм	
	Төслийн бүх үе шатанд хүний эрүүл мэнд, амь насанд эрсдэл үүсэх эсэх			Тийм	
Нэгдсэн дүгнэлт:					
Өмнөговь аймгийн Гурвантэс сумын нутагт хэрэгжүүлж буй “Тэсрэх материалын үйлдвэр, агуулахын төсөл”-д хийсэн Ерөнхий үнэлгээний гүйцэтгэлээр уг төсөлд батлагдсан аргачлалын дагуу Байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээ /нэмэлт тодотгол/ хийлгэх шаардлагатай гэж үзлээ.					
Онцгойлон анхаарах зүйлс:					
1. Төслийн хүрээнд ашиглах техник, технологи нь байгаль орчин, хүний эрүүл мэндэд халтай эсэхийг тодорхойлж, тухайн байршилд төслийг хэрэгжүүлэх боломжтой эсэхэд үнэлэлт дүгнэлт өгөх; 2. Үйлдвэрт шаардагдах ахуйн болон бусад усны хэрэглээ, ашиглалтыг нарийвчлан тооцож, түүнийг хангах гадаргын болон газрын доорх усны эх үүсврийн өнөөгийн төлөв байдлыг судалж, ашиглах боломжит усны нөөцөд тулгуурлан үнэлэлт дүгнэлт өгөх.					

3. Үйлдвэрлэл болон төслийн бүрэлдэхүүн хэсгээс ялгарах бохирдлын хэмжээ, түүний тархалт, нөлөөллийн хүрээг тодорхойлж, зураглал үйлдэн тайланд хавсаргах;
4. Төслийн үйл ажиллагааны явцад гарах хатуу, шингэн болон аюултай хог хаягдлыг хүний эрүүл мэнд, байгаль орчинд халгүй аргаар цуглуулах, ангилан ялгах, дахин ашиглах, устгах, аюулгүй болгох аргыг Хог хаягдлын тухай хуульд нийцүүлэн нарийвчлан тооцож, зөвлөмж өгөх;
5. Төслийн үйл ажиллагаанаас хүний эрүүл мэнд, байгаль орчин /агаар, ус, хөрс, амьтан, ургамал г.м/-д үзүүлэх сөрөг нөлөөлөл, түүний хамрах хүрээ, учруулах хорхирлын хэмжээг тооцож, нийлбэр үнэлгээг гарган уг төслийг экологи, эдийн засгийн үр ашигтайгаар хэрэгжүүлэх боломжтой эсэхэд дүгнэлт өгөх;
6. Төслийн хүрээнд ашиглах химийн бодист эрсдэлийн үнэлгээг хийлгэж, учирч болох эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх, сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөг боловсруулж, тайланд тусгай бүлэг болгон оруулах;
7. Үйлдвэр, агуулахын барилга байгууламжийн одоогийн төлөвлөлт, зураг төсөлд эрх бүхий байгууллагын шийдвэр, шаардлагатай уялдуулан үнэлэлт, дүгнэлт өгөх;
8. “Тэрбум мод” үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд тухай бүс нутгийн онлогт тохирсон мод тарих асуудлыг судалж, холбогдох зардлыг тайланд тусгах;
9. Үйл ажиллагааны явцад баримтлах хөдөлмөр хамгаалал, аюулгүй ажиллагааны зааварчилгаа, ажиллагсдын эрүүл мэндэд үзүүлж болзошгүй сөрөг нөлөөллийн бууруулах зөвлөмжийг боловсруулах;
10. “Байгаль орчныг хамгаалах тухай” хуулийн 10¹-р зүйлд заасны дагуу төслийн үйл ажиллагааны хэрэгжилтэд байгаль орчны төлөвлөгөөт аудитыг төслийн 2 дахь жилээс хийлгэх, аудитын дүгнэлт зөвлөмжийг холбогдох газруудад хүргүүлэх хугацаа, зардлыг тайланд тусгах;
11. БОННУ-д үндэслэн боловсруулсан Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө /Байгаль орчныг хамгаалах төлөвлөгөө, Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр/-г шинэчлэн боловсруулж, түүнийг хэрэгжүүлэхэд шаардагдах хөрөнгө, зардлыг эхний 5 жилээр тооцож ирүүлэх;
12. Эцэслэн боловсруулсан БОННУ-ний ажлын тайланг төсөл хэрэгжих багийн ИНХ-аар хэлэлцүүлж, хурлын тэмдэглэл, шийдвэрийг тайланд хавсаргах.

Заавал хэрэгжүүлэх шаардлагатай дээр дурьдсан арга хэмжээг цаг хугацаанд ханган биелүүлээгүй тохиолдолд ерөнхий үнэлгээний дүгнэлтийг хүчингүй болгож, “Зөрчлийн тухай” хуулийн 7.1 дүгээр зүйлийн 1, 2 дахь хэсэгт заасны дагуу хариуцлага тооцдог болохыг анхаарна уу.

Ерөнхий үнэлгээ хийсэн:
**БАЙГАЛЬ ОРЧИН, АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН
ЯАМНЫ ҮНЭЛГЭЭНИЙ ШИНЖЭЭЧ**

Гарын үсэг:

Д.ШИЖИР-ЭРДЭНЭ

Ерөнхий үнэлгээний үр дүнг
зөвшөөрсөн:
“Бласт” ХХК-ийн гүйцэтгэх
захирал

Гарын үсэг:

А.Тэмүүлн

Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайд,
Барилга, хот байгуулалтын сайдын
2019 оны 11 дүгээр сарын 22-ны өдрийн
А 719-189 дүгээр тушаалын хавсралт

ХАЯГДАЛ УС ХАЯХ, ЗАЙЛУУЛАХ ЗӨВШӨӨРӨЛ

Дугаар: 20/02

ДЛТАЙН ӨВӨР ГОВИЙН САВ ГАЗРЫН ЗАХИРГАА -ын гаргасан
Дүгнэлт гаргасан байгууллага

2020 оны 02 дугаар сарын 29-ны өдрийн хаягдал ус хаях, зайлуулах 83 тоот

дүгнэлтийг үндэслэн Өмнөговь аймаг/нийслэл Гурвантөс

сум/дүүргийн Богд-Овоо багт байршилтай

Тэсрэх бодис үйлдвэртэх, хадгалгах тэсэлгээний джилт
үйл ажиллагааны чиглэл үйлдлийгээ эргүүлэх

чингэлээр хаягдал ус гаргаж байгаа “БЛАСТ” ХХК -д

Өмнөговь аймаг/нийслэл, Гурвантөс сум/дүүргийн

Урт багт

байршилтай хаягдал ус зайлуулах цэг буюу хүрээлэн буй орчинд болон төвлөрсөн бохир усны

шугамд жилд 6602.7 мян.м³ хаягдал усыг “Хүрээлэн байгаа

орчин, усны чанар, хаягдал ус, ерөнхий шаардлага MNS 4943:2015”,

“Хүрээлэн байгаа орчин, усны чанар, Ариутгах татуургын сүлжээнд

нийлүүлэх хаягдал ус, ерөнхий шаардлага MNS 6561:2015” стандартаар

тогтоосон норматив шаардлагад нийцүүлэн хаях, зайлуулах зөвшөөрлийг

аль нь болохыг доогуур нь зурах

нэг жилийн хугацаагаар олгож, ус бохирдуулсны төлбөрийн гэрээ болон

дүгнэлтийг зөрчөөгүй тохиолдолд зөвшөөрлийг жил бүр сунгагдсанд тооцно.

Хаягдал усны хэмжээ болон хаягдал ус зайлуулах цэг, төвлөрсөн бохир усны

шугамын байршил өөрчлөгдсөн тохиолдолд тухай бүр шинээр зөвшөөрөл олгоно.

Зөвшөөрлийн бичиг олгосон:

О.БАТТОГТОХ
Гарын үсгийн хайлалт

2020 оны 10-р сарын 05-ны өдөр

Усны газрын даргын
2022 оны 05 дугаар сарын 12 өдрийн
А/28 дугаар тушаалын 19 дүгээр хавсралт

Ус ашиглах гэрээ дүгнэх акт

Ус ашиглах гэрээний дугаар, гэрээ байгуулсан он сар өдөр	Дугаар24/007 2024.04.24
Төслийн нэр:	Тэсрэх бодисын үйлдвэр,тэсрэх материалын агуулах
Төсөл хэрэгжүүлэгчийн нэр:	БЛАСТ ХХК
Регистрийн дугаар:	2688336
Тусгай зөвшөөрлийн дугаар:	
Төслийн байршил:	Өмнөговь аймаг Гурвантэс сум Бага-Овоо баг
Гэрээ дүгнэсэн он сар өдөр	2025.03.21

Гэрээний биелэлт

№	Гэрээний гол нөхцөл	
1	Усны эх үүсвэр:	Гүний худаг 43°01'16.70"N; 101°13'07.33"E Гүний худаг 43°01'49.03"N; 107°12'49.74"E
2	Ашиглах усны хэмжээ(м³) 2.1.1 унд ахуй 2.1.2 үйлдвэрт ашиглалт 2.1.3 ногоон байгууламж	-21905 м³ -7486м³ -13717м³ -702м³
3	Усны чанар найрлага	Унд ахуйн стандартад нийцсэн pH-8.12, карбонат-0, гидрокарбонат-262.3, ерөнхий хатуулаг-5.44, кальци-59.1, магни-11.2, хлор-42.5, Сульфат-35.4, нитрат-0.13, нитрит-илр, аммони-0,12, төмөр-0,001, цахилгаан дамжуулах чадвар-3.03, Фторид-1.79, кальци-59.1,нитрат-0,13, Умбуур-15,6
4	Усны эх үүсвэрийг хамгаалах, усны нөөц хомсдох бохирдохоос сэргийлэх арга хэмжээ, түүнд зарцуулах хөрөнгийн хэмжээг төлөвлөж ирүүлэх	Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний хүрээнд нийт 20 ажил төлөвлөж 83 хувьтай биелүүлсэн.
5	5.1 Усны тоолуур	LXSG-32, LXSG-50
	5.2 Усны тоолуур	
6	6.1 Усны нөөц ашигласны төлбөрийн хэмжээ 6.1.1. унд ахуй 6.1.2. үйлдвэрт 6.1.3. Мод тарих усалгаанд Нийт:	-3,202,519 төгрөг -746,672 төгрөг -2455,350 төгрөг -49.791м³ -Гурван сая хоёр зуун хоёр мянга таван зуун арван есөн төгрөг

7	7.1. Тухайн жилийн ус ашиглалтын тайланг хүлээн авах.	Тоолуурын заалтаар нийт 21905м ³ ус ашигласан ба ус ашигласны төлбөрийг тоолуурын заалтаар төлж барагдуулсан.
Дүгнэлт: 2024 онд ус ашиглалтын зөрчилгүй, ус ашигласны болон ус бохирдуулсны төлбөрийг бүрэн төлсөн.		

Гэрээ дүгнэсэн:

Ус ашиглуулагч:

Гурвантэс сумын байгаль хамгаалагч

А.Бүжин/

Ус ашиглагч:

“БЛАСТ” ХХК-ийн байгаль орчны мэдээжилтэн

Д.Болортуяа/